

Štoreški ŽELEZAR

Št. 4 - LETO VIII. - 24. 4. 1968

Danes volimo

Minilo je 18 let, odkar so bile v letu 1950 v naši družbeni skupnosti tovarne dejansko izročene delavcem v upravljanje. Danes se bomo osemnajstič zbrali na voliščih, kjer bomo izvolili naše predstavnike v samoupravne organe naše delovne organizacije.

Ni bila lahka pot, ki jo je moral delavec - upravljalca v tem obdobju prehoditi. Bila je to pot izkušenj in uveljavljanja, pot k nenehnemu napredku.

In v čem je napredek?

Napredek je predvsem v tem, da se je na tej poti utrdila zavest delavca - upravljalca, da je resnični dejanski in edini upravljalca družbenega premoženja, da je on tisti, ki odloča. Napredek je pa tudi v tem, da je v osemnajstletnem upravljanju delavec pridobil toliko izkušnje, da so njegove odločitve tudi vedno bolj smotrne in učinkovite.

Odločitve organov upravljanja v naši delovni skupnosti bodo, podobno kot v preteklem letu, tudi v tem letu zahtevale od samoupravljalcev veliko dela in zvrhano mero odgovornosti. Nedvomno bodo najpomembnejše odločitve tiste, ki se bodo nanašale na gospodarsko problematiko podjetja. Dinamična gibanja v gospodarstvu zahtevajo nadvse odgovoren pristop k reševanju proizvodnje in tržne problematike. S prizadevanji za združitev treh železarn pridobiva ta problematika nove dimenzije, vendar pa tudi nove perspektive. Odgovornost delavca upravljalca pa ostane. To je odgovornost pred delovnim kolektivom, pred volivci, ki so mu zaupali, odgovornost pred družbeno skupnostjo, ki je delovnemu kolektivu dala del skupnega premoženja v upravljanje.

In ko samoupravljanje motrimo z vidika družba - delovni kolektiv, tedaj ni dvoma, da sleherni samoupravljalca, sleherni volivec s tem, ko odda svoj glas za kandidata, ki ga voli, tudi posredno odloča.

- V. J. -

Vsem članom delovne skupnosti iskreno čestitajo za Praznik dela

PRVI MAJ

- DELAVSKI SVET PODJETJA
- UPRAVNI ODBOR
- DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE
- UPRAVA PODJETJA
- UREDNIŠTVO

Čemu modernizacija?

Med člani kolektiva se vse bolj pogosto postavlja vprašanje, ali je modernizacija podjetja potrebna. Prav tako se člani kolektiva vprašujejo, kako se sredstva, ki jih vlagamo v Štore II trošijo in ali bodo vsa ta vlaganja rodila uspeh. V zvezi z investicijsko politiko podjetja pa kroži med člani kolektiva še mnogo drugih vprašanj, za katera se člani kolektiva zanimajo. Iz tega razloga je Uredništvo Štoreškega Železarja sklenilo zaprositi tovariša glavnega direktorja, Voga Tugomerja, za razgovor, v želji, da bi našim bralcem pojasnili in odgovorili na vprašanja, ki se v zvezi z našo rekonstrukcijo postavljajo. Tov. glavni direktor se je rad odzval naši želji in nam na naše vprašanje o potrebi in smotrnosti naše rekonstrukcije odgovoril:

»Kljub temu, da smo našim članom kolektiva že večkrat pojasnili potrebo po rekonstrukciji podjetja, smatram, da je potrebno osvetliti še nekatere probleme v zvezi z nujno rekonstrukcijo in modernizacijo podjetja.

Znano je, da stopnja naše tehnologije ne more več v korak z vse zahtevnejšimi pogoji na tržiščih. Kvaliteta proizvodnje je odvisna od razpoložljivih sredstev za delo in od sposobnosti kadrov, ki ta sredstva izkoriščajo. Te pogoje lahko delno dosežemo z različnimi racionalizacijami, pravi učinek pa je mogoče doseči le z novimi vlaganji v modernizacijo podjetja in v ustrezne kadre.

Danes se v svetu porajajo procesi, ki zasledujejo prav te cilje. Takšna spoznanja namreč zelo

močno stimulirajo razne oblike združevanja podjetij, ki z združenimi sredstvi zagotavljajo nenehni razvoj tehnologije s tem, ko z modernizacijo podjetja in s skupnim raziskovalnim delom iščejo novih tehnoloških poti.

Vprašanje: Kakšno pa je stanje v našem podjetju?

ODGOVOR: Če pogledamo, kakšno je stanje v našem podjetju, potem lahko zapišemo sledeče:

Sedanja vrednost osnovnih sredstev znaša 65.330.000 N-din. V strukturi sedanje vrednosti pa znašajo sredstva za delo (oprema) 42 %, medtem ko predstavlja vrednost gradbenih objektov 58 % v strukturi. Ta struktura nedvomno potrjuje, da smo tehnično slabo opremljeni in tu je iskati vzroke, zakaj ne moremo hitreje napredovati.

(Nadalj. na naslednji strani)

Prve volitve

Prvič smo izvolili delavski svet leta 1950. Imeli smo samo en delavski svet za celo podjetje. Po volilnem imeniku je bilo takrat 1.590 volilnih upravičencev. Volitve so potekale zelo v redu. Le 66 delavcev oziroma volivcev ni glasovalo. Kandidatno listo je vložila sindikalna podružnica. Izvoljeni kandidati so prejeli najmanj 1.259, največ pa 1.289 glasov. Predsednik volilne komisije je bil dr. Roš.

Na gornji fotografiji vidimo volišče, ki je bilo v mehanični delavnici. Člani volilnega odbora so bili: prvi od leve Kajtner Karl, v sredini že pokojni Rataj Jože, na desni pa je Kristan Ivan, ki je danes vodja orodjarne v mehanični delavnici. Volivec, ki je v tem trenutku glasoval, pa je bil Doberšek Leopold.

M-M

Leto 1950 - volišče v mehanični delavnici

ČEMU MODERNIZACIJA?

(Nadaljevanje s prve strani)

Nadaljni podatki nam povedo, da je iztrošenost naših osnovnih sredstev že dosegla 47 %, medtem ko je ta odstotek pri opremi še višji, saj znaša celo 60 %. Popolnoma jasno je, da na takšnih dotrajanih osnovnih sredstvih v resnici ni mogoče graditi nadaljnje perspektive podjetja, niti ne moremo v današnjih pogojih gospodarjenja upati pri tem še na zadovoljive rezultate.

V posameznih obratih je stanje iztrošenosti opreme različno. Iz spodnje tabele lahko vidimo, kakšni so pogoji za delo v posameznih obratih, z ozirom na iztrošenost opreme.

Obrat	% iztrošenosti opreme
-------	-----------------------

Elektroplavž in aglomeracija	47
Jeklarna	73
Valjarna	83
Livarna valjev	63
Livarna sive litine	59
Šamotarna	93
Ostali objekti	86

Razumljivo, je, da zahteva takšna stopnja iztrošenosti izredno dobro vzdrževanje, ki omogoča, da lahko zadovoljivo koristimo kapacitete, istočasno pa zahteva takšna stopnja iztrošenosti tudi znatna sredstva za

tekoče vzdrževanje in nujna investicijska vlaganja. To nam potrjuje tudi sledeči podatek: v razdobju od leta 1963 do leta 1967 je podjetje v te namene vložilo v osnovne obrate

- za tekoče vzdrževanje 10.747.00 N-din,
- za investicijsko vzdrževanje 10.625.000 N-din.

Skupno smo torej v tem razdobju vložili v ta namen 21.372.000 N-din. Ta sredstva (za tekoče in investicijsko vzdrževanje), ki so bila kot rečeno porabljena za osnovne obrate, predstavljajo od sedanje vrednosti osnovnih sredstev celega podjetja 17,3 % od vrednosti osnovnih sredstev osnovnih obratov, za katere so dejansko bila porabljena, pa predstavljajo kar 47,1 %.

Takšna obremenitev ima seveda svoj vpliv na stroške poslovanja in s tem v zvezi na višino doseženega dohodka. Ti podatki nam povedo, da smo v podjetju glede iztrošenosti sredstev za delo že na kritični točki in če hočemo v bodoče napredovati v proizvodnji, kvaliteti in racionalnem poslovanju, je **rekonstrukcija in modernizacija podjetja naš edini izhod.**

Srednjeročni program razvoja podjetja, ki se postopoma izvaja že od leta 1962, zahteva znatna sredstva bodisi v obliki kreditov bank, bodisi v obliki lastne udeležbe iz sredstev podjetja. Ko presojamo pogoje financiranja, moramo imeti pred očmi, da so se le-ti v primerjavi s prvotnimi znatno spremenili. Deloma je bila to posledica zakonskih sprememb v financiranju, deloma pa

posledica pogojev gospodarjenja, ki jih je prinesla gospodarska reforma.

Za lažje razumevanje teh sprememb nam najbolje služijo sledeči podatki. Program rekonstrukcije in modernizacije podjetij črne metalurgije Jugoslavije obsega proizvodnjo 3.200.000 ton jekla. Ker zahtevajo rekonstrukcije in modernizacije podjetij črne metalurgije visoka vlaganja, je popolnoma razumljivo, da podjetja sama tega programa ne bi mogla izvršiti. Vsled tega so bila odobrena sredstva federacije. Zaradi omenjenih sprememb pa se je delež sredstev federacije postopoma zmanjševal, obremenitve pa so bile usmerjene na republiške banke in gospodarske organizacije. Za naše podjetje so se ta razmerja spremenila takole:

Vrednost investicij po odobrenem programu je 100

Leto	Udeležba federacije	Udeležba rep. banke	Udeležba gospod. org.
1961	90 %	—	10 %
1965 (pred reformo)	65 %	35 %	—
1967 (po reformi)	48 %	52 %	—

Podjetja so s pogodbami dolžna kriti prekoračitve.

Tako nastali novi pogoji so imeli določen vpliv na obremenitev podjetja. V letih 1963 do 1967 smo od doseženega dohodka v obliki oročanja sredstev pri prejšnji Splošni gospodarski banki prispevali 27 milijonov 320 tisoč N-din, pri Komunalni banki Celje namensko za Železarno Store 6.000.000 N-din, izkoristili pa smo 34.410.000 N-din.

Za livarno nodularne litine smo koristili sredstva amortizacije in deloma sredstva skladov v skupni višini 11.407.000 N-din od leta 1964 do 1967.

Vprašanje: Tov. direktor, zanima nas, kakšna sredstva je podjetje v letih 1963—1967 ustvarilo in kako so se ta sredstva razporejala?

ODGOVOR: V letih 1963—1967 je podjetje ustvarilo skupno 171.612.000 N-din dohodka in ga razporedilo za osebne dohodke 118.798.000 N-din, za sklade 45.306.000 N-din, poleg tega pa je podjetje v tem razdobju ustvarilo sredstev amortizacije v višini 20.696.398 N-din. Sredstva skladov v skupni višini 45.306.000 N-din smo porabili kot sledi:

Indeks	1963	1964	1965	1966	1967
Realizacija	100	107	133	147	137
Izplačani osebni dohodki	100	140	187	224	206
% OD: Realizacija	17	22	24	26	26

Iz tega moremo torej zaključiti, da je bil delež osebnih do-

- sklad skupne porabe 2.070.134 N-din,
 - obvezni rezervni sklad 3.939.437 N-din,
 - oročitve za izvajanje investicij 24.030.000 N-din,
 - sredstva za stanovanjsko izgradnjo 3.629.426 N-din,
 - sredstva za izobraževanje 1.102.162 N-din,
 - ostale nabave iz poslovnega sklada 10.535.648 N-din.
- Poleg tega pa je tu potrebno omeniti še 1.744.363 N-din, ki smo jih izdvojili iz sredstev za osebne dohodke za stanovanjsko izgradnjo.

Sredstva amortizacije v višini 20.696.398 N-din, ki smo jih zbrali v razdobju 1963—1967, pa smo uporabili in angažirali:

- za izgradnjo nove livarne 17.490.600 N-din,
- za nabavo opreme v starih obratih pa 3.205.798 N-din.

Kot je razvidno iz delitve dohodka in porabe sredstev, zaenkrat ne moremo ugotoviti, da smo modernizacijo izvajali na račun zmanjšanja osebnih dohodkov. To ugotovitev najbolje potrjujejo odnosi, ki jih dobimo, če primerjamo realizacijo od leta 1963 do 1967 in osebne dohodke v tej realizaciji ter indeks izplačanih osebnih dohodkov. Ta razmerja so sledeča:

hodkov v omenjenem razdobju glede na skupno realizacijo iz

leta v leto večji in da je indeks osebnih dohodkov hitreje naraščal, kot pa indeks porata realizacije. Če hočemo povečati rast osebnih dohodkov, potem moramo iskati rešitve predvsem v večji realizaciji in zmanjšanju poslovnih stroškov, da bi tako ustvarili večji dohodek, kajti to je edina normalna pot.

(Nadaljevanje na 6. strani)

INVALIDI SO DOBILI SVOJ PRAVILNIK

Delavski svet podjetja je na svojem 10. zasedanju med ostalim tudi sprejel Pravilnik o varstvu in razporejanju invalidnih oseb na ustrezna delovna mesta. S tem aktom so delavci, pri katerih je nastala invalidnost, ki je bila posledica nesreče pri delu ali pokliene bolezni v podjetju, pridobili še eno zagotovilo, da bo podjetje tudi v primeru invalidnosti poskrbelo zanje s primerno zaposlitvijo. Nosilec nalog in skrbi za varstvo invalidnih oseb je delavski svet podjetja, ki določa ukrepe za varstvo. Za izvajanje teh ukrepov predvideva pravilnik poseben strokovni operativni organ, ki je dolžan nenehno spremljati zdravstveno stanje invalidnih oseb, proučevati in iskati nova delovna mesta za zaposlitev invalidov, ter skrbeti za ustrezno premeščanje invalidov. Preventivna naloga omenjenega organa pa je v tem, da je dolžan spremljati tudi tiste delavce, ki sicer še niso spoznani za invalide, vendar se pri njih kažejo znaki slabega zdravljenja in fizične izčrpanosti. V pravilniku so že določena nekatera delovna mesta za rehabilitacijo oziroma namestitve invalidov. Naloga strokovnega organa pa je tudi ta, da lahko določi še druga delovna mesta, če se v konkretnih primerih pokažejo primerna. Nadalje se v pravilniku postavlja tudi pogoj, da mora biti invalid za ustrezno delovno mesto predhodno usposobljen. Prekvalifikacija ali priučitev se lahko opravi v železarni ali v drugem ustreznem zavodu. Osebnih dohodki invalidov, oziroma razna nadomestila, so že urejeni v drugih splošnih aktih, zaradi česar jih ta pravilnik ne ureja. Pred sprejemom je bil pravilnik dan v razpravo DSE, ki so ga s svojimi predlogi in pripombami še dopolnili in razširili.

Vsekakor lahko rečemo, da je ta pravilnik problematiko invalidnosti v našem podjetju zadovoljivo uredil, tako, da bo to vprašanje odslej mogoče lažje in bolj sistematično reševati.

- S. P. -

Gospodarski načrt Železarne Štore sprejet

V ponedeljek, dne 15. 4. 1968 je delavski svet podjetja Železarne Štore na svojem 11. zasedanju potrdil gospodarski načrt podjetja za leto 1968. Na dnevnem redu je bila, poleg gospodarskega načrta le še ena točka in sicer predlog upravnega odbora za odobritev višine sredstev, ki jih bomo v letošnjem letu namenili za rekreacijo in bolne člane delovne skupnosti.

Po pregledu sklepov prejšnje seje je povzel besedo predsednik komisije za plan pri delavskem svetu podjetja, tov. Marjan Belej, ki je podrobno analiziral predloženi osnutek plana, ter članom delavskega sveta podjetja pojasnil stališča komisije za plan tako do samega osnutka plana, kakor tudi do pripomb posameznih obratnih svetov enot.

Predno preidemo na sam plan, je potrebno poudariti, da so bile razprave v delovnih enotah v zvezi z gospodarskim planom, v letošnjem letu nadvse izčrpne, konstruktivne in kvalitetne. Nedvomno moremo iz razprav povzeti, da je naš samoupravljalec danes že dosegel takšno stopnjo, na kateri zahteva pojasnila in odgovore na vsa vprašanja, ki so življenjskega pomena za kolektiv. Istočasno pa je ta njegov velik interes tudi dokaz, da se zaveda svoje odgovornosti in dejstva, da je vsakdo izmed nas soodgovoren činitelj v naših skupnih prizadevanjih za uspeh podjetja.

Poleg delavskih svetov enot je o gospodarskem planu razpravljali tudi upravni odbor, ki je gospodarski načrt potrdil ter ga opremljenega s svojimi stališči posredoval delavskemu svetu v dokončno potrditev.

Predsednik komisije za plan je, kot rečeno, prvi posegel v razpravo na delavskem svetu, ko je obrazložil stališča komisije za plan. Uvodoma je dejal:

Okvir programa za leto 1968, ki je pred nami, sprejemamo neposredno za tem ko je naša širša družbena skupnost, najprej republika in nato še Skupščina Celje, sprejela svoj program dela. UO je sicer določil datum 5. april kot termin za sprejetje na DS, vendar so razprave po obratih in pregled njihovih pripomb, stvar nekoliko zavlekli. Ni pa čas od novega leta sem izgubljen, saj je sama priprava plana na eni strani aktivirala operativno in vodstvo ter povzročila niz ukrepov za racionalizacijo poslovnih rezultatov in bilo je potrebno tudi upoštevati sklepe DS, ki jih je sprejel na predlog komisije za plan ob priliki obravnave zaključnega računa lanskega leta. Po drugi strani so kot še nikoli doslej tekale razprave o potrebnih akcijah v ODS, ki so pokazale na nekatere detajle, ki jih bo brez dvoma potrebno reševati za uspešno realizacijo plana. Letošnji plan se razlikuje tako po obliki kot po vsebini od dosedanjih. Oblikovna sprememba je v tem, ker plan ni več v detajle in togo preračunan ampak so v njem na kratko nakazane okvirne proizvodne in ostale naloge, ki jih je potrebno izvršiti za dosego določenega dohodka. Zato je plan sestavljen v skrajšani obliki in bo potrebno skozi mesečne operativne plane in v zavisnosti od takratne situacije, stalno dopolnjevati posamezne naloge, da izkoristimo sproti pojavljajoče se možnosti. Vsebin (Nadaljevanje na 4. strani)

PROSLAVA ZA 1. MAJ

DNE 26. 4. 1968 OB 18. URI ZVEČER BO V VELIKI DVORANI KULTURNEGA DOMA V ŠTORAH PROSLAVA PRAZNIKA DELA, PRVEGA MAJA, KI JO BO PRIPRAVILA OSNOVNA ŠOLA ŠTORE SKUPNO Z DPD SVOBODO ŠTORE.

DNE 30. 4. 1968 BO KRESOVANJE NA LIPI IN PRI VRUNČEVEM DOMU NA SVETINI. KRESOVANJE BO PRIPRAVILA MLADINA ŽELEZARNE ŠTORE, V SODELOVANJU Z MLA-

DINO OSNOVNE ŠOLE ŠTORE IN SVETINA.

DNE 30. 4. 1968 OB 20. URI BO PROSTA ZABAVA S PLESOM PRI MLINARJEVEM JANEZU NA TEHARJIH ZA ČLANE KOLEKTIVA.

PROSIMO VSE PREBIVALCE ŠTOR, DA V DNEVIH PRAZNOVANJA RAZOBESIJO ZASTAVE NA VSEH STANOVANJSKIH POSLOPJH TER S TEM POSKRBE, DA BO OB PRVEM MAJU TUDI V NAŠEM KRAJU KAR SE DA PRAZNIČNO VZDUŠJE.

Poslovanje v marcu

1. PROIZVODNJA

Operativni plan za mesec marec je dosežen s 103,0% in letni plan proizvodnje le s 7,6%. Dvanajstina plana ni dosežena pri sivi litini in valjih zaradi pomanjkanja naročil. V primerjavi z lanskim marcem imamo letos višjo proizvodnjo za 18,2%, ker je ves lanski marec izpadla proizvodnja na elektroplavžu.

ELEKTROPLAVŽ je v marcu normalno obratoval in dosegel 9,9% letnega plana proizvodnje. Tudi kolektorski fond je izkoriščen s 97,8%. Tako lahko pričakujemo v finančnem pogledu pozitivne rezultate.

JEKLARNA je imela zaradi predvidenega remonta nizko postavljen operativni plan 1.900 t. Dosegla pa ga je s 96,9%. Od 16. 3. do 27. 3. je bila SM peč v planiranem remontu. Obratovati je začela šele 3. 4. 1968, zaradi prevelikih zalog in popravila stebra v vlivališču.

VALJARNA je imela v marcu 2.695 t proizvodnje, ali 8,8% letnega plana. Operativni plan je bil presežen za 7,2% zaradi višje storilnosti pri valjanju srednjih in lahkih profilov in nedeljskega valjanja na grobi progi.

LIVARNA SIVE LITINE je dosegla v tem mesecu 3,4% letnega plana. Operativni plan je dosegla z 92,7%. Pod operativnim planom je ostala pri nodularni litini in strojni litini. Glavni vzrok temu je nizka kosovna teža, ki je v primerjavi s povprečjem lanskega leta približno za polovico nižja. Zaradi tega nastopa ozko grlo v adjustaži in je znašala zaloga v adjustaži na koncu meseca za 394 t odlitkov in tudi v terminskem roku smo bili 31. 3. 1968 v zaostanku za 102 t nodularne in strojne litine ter za 101 t pri kokilah.

LIVARNA VALJEV ima v marcu 197 t proizvodnje surovih valjev, ali 4,9% letnega plana. Tudi operativni plan je dosežen le s 49,5%. Proizvodnjo je znižal izredno visok izmeček pločevinskih valjev. Vzroki izmečkov so v raziskavi. Nadalje ima obrat težave s slabo vzdrženostjo kokil, kar povzroča izmeček pri sferolitnih valjih.

OBDELOVALNICA VALJEV je obdelala 154 t valjev in 346 t drugih odlitkov. Pri valjih pomeni to 6,2% letnega in 73,5% operativnega plana. Plan ni bil dosežen, ker je izpadla proizvodnja pločevinskih valjev, ostal pa je droben asortiment, ki zahteva mnogo več obdelave. Na splošno primanjkuje obdelave na težkih stružnicah, kjer se obdelujejo težki valji.

SAMOTNA je dosegla 524 t proizvodnje, ali 8,7% letnega in 121,9% operativnega plana. Uspeh obrata je bil v tem mesecu zadovoljiv z ozirom na krizo ekster-nih naročil. Izboljšali so se vremenski pogoji, kar ugodno vpliva na količino izmečka in na normalizirano potrošnjo energije. Znatnejši prihranek je bil dosežen pri premoju in tudi poraba plina in pare je bila zadovoljiva.

2. DELOVNA SILA

Število zaposlenih se je povečalo za štiri. Povprečje treh mesecev je za 43 manjše od letošnjega plana.

3. IZMEČKI

V jeklarni je izmeček nekoliko nad normativom, zaradi treh šaržev, ki so vsebovali preveč bakra. V valjarni in sivi livarni je izmeček v okviru normativov. V livarni valjev je visok izmeček pri trdih valjih in pločevincih. V samotni pa je izmeček v marcu nižji. Imeli so namreč boljše vremenske pogoje in malo odlivnega materiala, ki je glavni nosilec škarta.

4. PRODUKTIVNOST DELA

Produktivnost je v mesecu marcu večja v primerjavi s produktivnostjo preteklega leta za 10,3%. V vseh obratih je produktivnost večja razen v livarnah, kjer nastopajo razni remont, ki znižujejo proizvodnjo in s tem jasno tudi produktivnost.

5. REALIZACIJA

Realizacija po izstavljenih fakturah znaša v marcu 10.328.000 N-din. To je v letošnjih treh mesecih najvišje dosežena realizacija in predstavlja 8,8% gospodarskega načrta. Plačana realizacija znaša v tem mesecu 4.238 tisoč N-din ali 41,0% fakturirane realizacije.

Ekonomska analiza

GOSPODARSKI NAČRT SPREJET

(Nadaljevanje s prejšnje strani)
ska sprememba je predvsem v tem ker uvajamo standardne stroške za vzdrževanje in splošno režijo in ker bodo posamezni sektorji izdelali podrobnejše programe in ukrepe, ki naj zagotavljajo realizacijo planiranih ciljev glede na tržno situacijo. Skupen vzrok za vse te spremembe od dosedanjih planov in končno, da se ta plan odmika od naših želja, je nedvomno reformirano tržno gospodarstvo s katerim se v črni metalurgiji dejansko srečamo že lani. V pogojih, ko se vsa naša industrija bori z zaostalostjo, za ekonomično in kvalitetno proizvodnjo usmerjeno na potrebe trga, se tudi mi v črni metalurgiji srečamo z nemilostno resnico, da smo v celoti odvisni od tržišča in, da na njem toliko dosežemo kolikor veljamo. Poprej je veljala za črno metalurgijo razmeroma močna zaščita države skozi plafonirane cene, omejen uvoz itd., odslej pa te zaščite ni ter nam potrošna podjetja plačajo za material toliko, kolikor inozemcem, odnosno kolikor prenesejo njihove kalkulacije. Zato se dogaja, da za enako proizvodnjo, npr. kokil ali kakega dru-

gega proizvoda, letos ne dobimo več toliko kot lani.

Rezultati gospodarjenja se več ne dajo predvideti kot doslej iz razlike med prodajno in lastno ceno, ker se prodajna vrednost ne more zanesljivo določiti in zato je potrebno v bodoče pri vsakem artiklu posebej iskati naš zaslužek na ta način, da proizvajamo s čim nižjimi stroški, čim manj izmečka ter reklamacij, kajti le kvalitetni izdelek bo možno tudi najugodnejše prodati. Potrebno je tudi poudariti, da boljši ali slabši zaslužek ni vedno odvisen le od nas samih ker naša panoga predstavlja le del našega celotnega gospodarstva in zavisimo od njegovega gibanja. V dokaz nam je nihanje industrijske proizvodnje v preteklem letu zaradi manjše potrošnje in večjega uvoza.

V planu predvidene smernice so le okvir, ki ga bo potrebno pri vsakdanjem delu smotno dograjevati, kajti sam plan nam še ničesar ne garantira, naša prizadevanja pa morajo iti za tem, da trenutno nesigurnost na tržišču spreminjamo dan za dnem v gotovost in, da realiziramo še več kot plan predvideva.

rovin in materiala, polproizvodov in izdelkov. Upoštevano je stanje kupcev v višini 18 milijard N-din.

Predvidena fakturirana realizacija je izračunana na podlagi planiranega fizičnega obsega proizvodnje ob tem, da so upoštevane tržne možnosti v doseganju prodajnih cen. Ustrezne strokovne službe so zadolžene z iskanjem optimalnih rešitev pri eventualnih spremembah proizvodnje, v osvajanju in plasmanu na tržišču novih izdelkov, tako da bodo tehnične zmogljivosti obratov čimbolje izkoriščene. Vzoredno z osnovno proizvodnjo je vso pozornost posvetiti tudi vzdrževalnim obratom, ter iskati možnosti plasiranja njihovih uslug tako, da bodo tudi te kapacitete izkoriščene.

Ker je dohodek gospodarske organizacije rezultat plačane realizacije zmanjšane za poslovne stroške, nastale pri tej proizvodnji, se bodo vsi rezultati postavljenih nalog odražali v dohodku.

Osebnih dohodki so predvideni z procentnim odnosom od realizacije v višini 25%. Vsako zviševanje osebnih dohodkov je iskati v zvišanju realizacije, brez ozira na to ali izhaja iz spremembe količine in kvalitete, ugodnejše prodaje ali zniževanja stroškov – torej višje akumulacije. Gospodarski načrt predvideva izpolnitev sistema notranje delitve tako, da bo ta oprt na rezultate dela posameznika, skupine in delovne skupnosti kot celote.

Drobne Marija

Gospodarski načrt-odraz naših možnosti

Gospodarski načrt za leto 1968 predstavlja naše možnosti poslovanja, določa obseg in razmerja poslovnih stroškov, ter obvezuje strokovne službe za izvršitev vseh okvirno postavljenih nalog proizvodno-tehničnega, komercialnega, finančnega in organizacijsko-kadrovskega značaja.

Za razliko od prejšnjih let, je letni gospodarski načrt okvir zastavljenih nalog, kot so obseg proizvodnje, višina realizacije, dohodek, kar se konkretnije dopolnjuje z mesečnimi operativnimi plani. Normativi porabe surovin, materiala in izplenov so dopolnjeni tudi z normativnimi ceniki za promet, ekspedit, OTK in vzdrževanje. Postavljeni so normativni odnosi stroškov splošne režije do višine realizacije in proizvodnje.

Predviden fizični obseg proizvodnje oziroma njegov 8% letni porast od preteklega leta, sloni na normalni in enakomerni dobavi elektroenergije. S planom proizvodnje finalnih proizvodov je usklajena predvidena proizvodnja vseh polizdelkov, za proizvodnjo potrebna energija, promet, ekspedit, vzdrževanje, ter dela vseh strokovnih služb.

Višina predvidenih stroškov izhaja iz kalkulacij in predra-

čunov, ki so izdelani z uporabo prej omenjenih normativnih odnosov materiala in dela.

Za normalen potek planirane proizvodnje je predvideno 108 tisoč MWh elektroenergije, 3.000 ton mazuta, 114 tisoč $\times 10^6$ kcal plinske energije, 32 tisoč ton pare in 5 milijonov m^3 vode, kar predstavlja od skupnih poslovnih stroškov podjetja 16%. Poraba energetskih virov je predvidena s planskimi normativi.

Vzdrževanje osnovnih sredstev je predvideno s tekočim vzdrževanjem, remontni in investicijskim vzdrževanjem. Tekoče vzdrževanje vršijo vzdrževalni obrati. Višina stroškov je predvidena s cenikom vzdrževanja na tono proizvodnje za osnovne obrate. Ostala popravila vršijo delavnice po predkalkulacijah. Za remonte agregatov so izdelani planski predračuni. Plan investicijskega vzdrževanja je posebej izdelati. Višina vkalkuliranih stroškov za investicijsko vzdrževanje je predvidena za velika popravila in pokritje prekoračitve teh stroškov v preteklem letu.

Plan potrebnih obratnih sredstev je izračunan na osnovi nadaljnega zniževanja zalog su-

Sprejeto je zaključno poročilo koordinacijskega odbora za združitev slovenskih železarn

V torek, 9. t. m. je bil v Železarni Jesenice sestanek koordinacijskega odbora za združitev slovenskih železarn, ki ga sestavljajo direktorji vseh treh železarn: Ravne, Štore in Jesenice. Na sestanku so pregledali delo vseh treh delovnih grup in sprejeli zaključno poročilo o argumentih za združitev slovenskih železarn.

Zaključno poročilo koordinacijskega odbora je sestavljeno na osnovi obsežnejših predlogov in elaboratov delovnih grup in sicer: grupe za tehnična vprašanja, specializacijo in dovršitev rekonstrukcij, grupe za ekonomska vprašanja, ki je obdelala ekonomske prednosti združitve in grupe za organizacijo združenega podjetja. Koordinacijski odbor je elaborate oz. predloge teh grup z nekaterimi spremembami in dopolnitvami sprejel in na podlagi tega sestavil zaključno poročilo, ki ga bo odbor posredoval izvršnemu svetu SRS in kasneje samoupravnim organom železarn. Elaborati navedenih delovnih grup skupaj z ostalimi doslej izdelanimi analizami, vključno z laboratorom inštituta za ekonomske raziskave v Ljubljani, so dokumentacijsko gradivo zaključnega poročila.

Koordinacijski odbor je bil mnenja, da se z delom za razširitev dokumentacije, ki je potrebna za razpravo v kolektivih in za pripravo referenduma, intenzivno nadaljuje. Dogovorili so se, da bo v ta namen vsaka železarna imenovala posebne delovne grupe, ki bodo s polno delovno obveznostjo delale po tem vprašanju. Omenjeni elaborati delovnih grup in zaključno poročilo koordinacijskega odbora vsebujejo podatke in argumente o koristnosti in prednosti združenega slovenskega podjetja. Na podlagi tega gradiva pa sedaj morajo v železarnah imenovane delovne grupe izdelati konkretne elaborate in gradivo, vsaka za svojo delovno organizacijo.

— Po »Železaru« —

SKLEPI KOMISIJE ZA PLAN

Posebno izžerpne so bile diskusije v zvezi z gospodarskim načrtom podjetja na sejah komisije za plan. Komisija je podrobno analizirala vse planske postavke, posebno pozornost pa je posvetila pripombam, ki so jih na gospodarski načrt podali sveti delovnih enot. Na osnovi svojih razprav in na osnovi pripomb in predlogov delovnih enot je komisija za plan izdelala vrsto sklepov, ki jih je predložila delavskemu svetu podjetja v potrditev in katere je delavski svet na svojem 11. zasedanju, dne 15. aprila 1968 tudi potrdil. O sklepih komisije za plan je zavzel svoje stališče tudi upravni odbor, ki je prav tako v celoti podprl stališča komisije.

Komisija za plan pri DSP se je načeloma strinjala z vsemi smernicami poslovne politike, ki so zajete v predlogu gospodarskega načrta za leto 1968, poleg tega pa je dala še naslednje svoje predloge, ki imajo za cilj, zagotoviti absolutno doseganje v planu postavljenih postavk in zadolžitve. Ti predlogi so:

A) FIZIČNI OBSEG PROIZVODNJE:

a) Fizični obseg proizvodnje, ki je postavljen v predlogu gospodarskega načrta za leto 1968, se sprejme s pripombo, da se plan pri proizvodnji kokil pogotovo z začetkom obratovanja nove livarne sive litine v začetku II. polletja 1968. V kolikor temu pogoju ne bo zadoščeno, je potrebno plan v pogledu kokil korigirati od 7.000 na 5.000 ton.

V zvezi s planom fizičnega obsega proizvodnje v livarni valjev glede na trenutno situacijo je komisija mnenja, da bo mogoče doseči ca. 2.000 do 2.100 ton obdelanih valjev. Pri tem je potrebno imperativno znižati izmeček in s tem povečati ekonomski efekt. V pogledu razlike pa, ki nastaja med omenjeno predvideno proizvodnjo in med plansko postavko (razlika znaša 400 do 500 ton) je treba substituirati s proizvodnjo težkega metalurškega liva in s težkimi kokilami.

b) Stremeti je za povečanjem predvidene proizvodnje, kjerkoli nam to tržišče dovoljuje, bodisi po količini, ali pa z uvajanjem boljših asortimentov. Vsak količinski izpad katerega koli artikla je potrebno nadomestiti z ustreznim povečanjem drugega artikla ali s povečanjem vrednosti.

c) Ker pri posameznih proizvodih akumulativnost izkazuje padec, je potrebno forsirati čimprejšnjo usposobitev nadaljnje predelave, to je, dati na trg čim več gotovega predelanega blaga v obliki vlečenja, brušenja, nizkolegiranih jekel in obdelanih odlitkov.

č) Da bi znižali cene na elektroplavžu je potrebno uvajati cenejši vsip, to je največji možni delež pirinčnih orgorkov, kolikor to dovoljuje kvaliteta surovega železa. Prav tako je pospešiti predelavo granulirane žilindre, kakor to predvideva gospodarski načrt za letošnje leto.

d) Podobno kot na elektroplavžu je potrebno v cilju znižanja cene jekla tudi v jeklarni podvzematii ukrepe za pocenitev jekla v smislu sklepa, ki ga je komisija že formulirala ob priliki pregleda zaključnega računa.

d) Izmeček, predviden v predlogu plana, kaže tendenco padanja, vendar je komisija, upoštevajoč višino reklamacij, mnenja, da je možno doseči še boljše rezultate, kar je potrebno s pomočjo ustreznih služb mesečno kontrolirati.

B) DELOVNA SILA

V zvezi s planom delovne sile smatra komisija za plan, da je treba že svoječasno sprejet plan oz. sklep o nadaljnjem zniževanju delovne sile na podlagi naravne fluktuacije še vnaprej dosledno izvajati, pri čemer pa je treba imeti pred očmi, da zadolžitve posameznih oddelkov pri tem ne bodo ogrožene.

C) REALIZACIJA

Realizacija, ki je predvidena v predlogu gospodarskega načrta za leto 1968, se mora brezpogojno doseči z navedeno strukturo proizvodnje, ki je predvidena v fizičnem obsegu. Komisija smatra, da so tu še možnosti povečanja realizacije s spremembo asortimana, osvajanjem novih proizvodov, valjanjem več specialnih profilov, skratka z nenehnim stremenjem po čim večji finalizaciji proizvodov.

D) ZALOGE

V lanskem letu nam je uspelo znižati zaloge v razredu 3, 5 in 6 za ca. 1 milijardo S-din. Komisija je mnenja, da so tu še rezerve in da je nujno potrebno te zaloge v vseh razredih še nadalje zniževati, če hočemo, da bomo v tekočem letu ekonomsko poslovali. Komisija predvsem opozarja na zalogo jekla, na zalogo energetskih virov (premog), valčnih kokil itd., ki so trenutno še visoke. Komisija je mnenja, da je mogoče zaloge znižati še najmanj za 500 milijonov S-din.

E) IZVOZ

Posebno pozornost je treba posvetiti izvozu, sja je višina realizacije bolj kot kdajkoli prej odvisna od vključevanja v izvoz. Zaradi čimboljšega izkoristka kapacitet je potrebno angažiranje vseh obratov in služb v tej smeri.

F) STROŠKI

Predlog gospod. načrta za leto 1968 predvideva nižje stroške obratovne in splošne režije v primerjavi s preteklim letom. Za-

gotoviti je treba, da se planski okvirji v nobenem primeru ne bodo prekoračevali. Spremembe so dopustne le v strukturi koriščenja stroškov, v kolikor bo to zahtevala poslovna politika podjetja.

Gospodarska organizacija naj skupno s sorodnimi gospod. organizacijami v republiki ali v državi v skupni akciji prikaže republ. in zveznim organom anomalije, ki se pojavljajo v zvezi s cenami osnovnega reprodukcijskega materiala, energije, transporta itd. Neustrezno visoke cene postavljajo našo panogo v neenakopraven položaj do drugih industrijskih dejavnosti v republiki, da ne govorimo o neenakopravnem položaju, v primerjavi z inozemskimi katerem se naša panoga nahaja partnerji.

G) DOHODEK IN OSEBNI DOHODKI

Ker je dohodek nujno vezan na vse zgoraj naštetih napore, ki jih bo treba za doseg čimboljše realizacije v letošnjem letu realizirati, poudarja komisija za plan v zvezi z dohodkom, da je treba z natančno in premišljeno finančno politiko zagotoviti dejansko doseg tega dohodka in z njim vred tudi planirane osebne dohodke. Pričujoči predlog plana postavlja le grobe okvire naših letošnjih možnosti. Komisija se strinja, da mora višina OD naraščati skladno z doseganjem družbenega proizvoda,

prav tako pa je treba na višino OD vplivati s smotno notranjo stimulacijo, ki naj zagotavlja čim večje pridobivanje dohodka. Stimulacija mora biti enostavna in v proizvodnih obratih primerljiva s količino, pri službah pa naj bo odraz prihrankov.

Iz teh razlogov je komisija mnenja, da je nemogoče govoriti o fiksiranju planske vrednosti točke za leto 1968. Z vsemi sredstvi se je treba potegovati za kar najvišjo realizacijo dohodka in presežke naših planskih predvidevanj nameniti za OD tako, da bodo le-ti odraz uspeha našega poslovanja.

Zlasti komisija poudarja, da OD ne zavisijo samo od procenta od realizacije, ki ga predvideva plan, temveč še od višine stroškov poslovanja, ki so vezani za to realizacijo in od višine realiziranega dohodka, ki je postavljen v planu.

Pri oblikovanju tega svojega stališča je imela komisija za plan nenehno pred očmi tudi nadvse neugodno stanje v panogi, ki v veliki meri povzroča neugoden rezultat poslovanja zaradi nekoordiniranega uvoza in s tem nezasedenosti naših domačih kapacitet, zaradi neuravnovešene kreditne politike, zaradi neizdelanih normativov cen in zaradi težav, ki nastopajo v zvezi z dejstvom, da je naša industrija potrošne razmeroma mlada in se poteguje za svoj obstoj v mednarodni konkurenci.

TOU

Žerjavovodje pozor!

V jeklarni je tov. Škoberne Martin, novinec, že prvi teden delal pri nevarnem delu, pri razbijanju jeklarskih svinj. Svinje, ki vsebujejo več železa, so z magnetom prenašali na prostor za razbijanje. Pri tem pa so vsi delavci z žerjavovodjem na čelu pozabili na nevarnost, ki spremlja delo z bremenskim magnetom. Delavca pod žerjavom sta stojč med razbitimi svinjami kar z rokami usmerjala svinjo, ki vsebujejo več železa so z eventualni kratkotrajni prekinitev električnega toka bi svinja padla z magneta, ter prav gotovo koga poškodovala, saj se ne bi mogla pravočasno odmakniti. Svinjo bi morali usmerjati od daleč s kakšnim drogrom. V nobenem primeru ne bi smel delavec v bližino, dokler ne bi bilo breme odloženo. Skupinovodja v pripravi vložka je razporedil novince na tako nevarno delo, med delavce, ki so že čisto pozabili na nevarnosti, ter kršili osnovne varnostne predpise.

Žerjavovodja tov. Škornik ne bi smel dopustiti, da delavec pod žerjavom z rokami usmerja breme, ki visi na mag-

netu. Ustaviti bi moral delo in počakati, da odgovorni skupinovodja da delavcu ustrezna navodila. Prav tako bi moral žerjavovodja ukrepati tudi pri vseh ostalih pojavih nepravilnosti, ker za eventualno nezgodo tudi sam odgovarja.

Žerjavovodje razmeroma zelo pogosto povzročajo nezgode, predvsem zaradi naglice pri delu, delno pa tudi zaradi neenotnih in nerazločnih signalov, ki jih dajejo privezovalci bremena. Zato včasih žerjavovodje niti ne pričakujejo ustreznega signala ter pričnejo na primer z dviganjem, ko je breme privezano in podobno. Da bi to sporazumevanje med žerjavovodjem in privezovalcem, ki je za varno delo zelo važno, enkrat dokončno uredili, smo pripravili enotne znake za delo z žerjavom, ki bodo izobešeni na vidnih mestih v obratih. Naš Izobraževalni center pa bo v kratkem tečaju strokovno usposobil večje število delavcev, ki stalno ali pa tudi samo občasno delajo pod žerjavom, za varno delo z žerjavom.

Iz pisarne HTV službe

Čemu modernizacija?

(Nadaljevanje z 2. strani)
Vprašanje: Iz vaših dosedanjih izvajanj izhaja, da je naš izhod iz sedanje situacije iskati le v čimprejšnji realizaciji programa modernizacije in rekonstrukcije. Kakšne so možnosti za dosego tega cilja?

ODGOVOR: Že večkrat je bilo napisano in povedano, da moramo mobilizirati vse naše napore za realizacijo sprejetega programa modernizacije in rekonstrukcije. Vendar smatram za potrebno, da omenim in podam stanje in stopnjo našega dosedanjega napredka in da ugotovim, kakšne so možnosti, da ta program izvedemo in kolikšne bodo naše obremenitve.

Ob zaključku leta 1967 je bilo stanje sredstev za rekonstrukcijo po investicijskem programu, torej brez livarne sive litine, sledeče:

- potrebna sredstva 219.085.000 N-din,
 - plačano do 31. 12. 1967 75.878.000 N-din,
 - angažirano do 31. 12. 1967 141.867.000 N-din,
 - za dokončanje še potrebna sredstva 143.191.000 N-din.
- Navedena sredstva, ki so za dokončanje še potrebna, bodo zagotovljena deloma od jugoslovanske investicijske banke (64.097.000) in od KBH (79.094.000 N-din).

Stanje sredstev za investicijo livarne nodularne litine je sledeče:

- potrebna sredstva 19.902.000 N-din,
- plačano do 31. 12. 1967 11.407.200 N-din,
- angažirali smo 17.490.600 N-din,
- za dokončanje potrebujemo torej še 8.495.000 N-din.

Za dokončanje potrebna sredstva v višini 8.495.000 N-din bomo zagotovili iz sredstev amortizacije.

Ostanejo nam torej sredstva, ki jih oroča KB Celje namensko za Štore in premostitveni krediti, ki bi jih KB angažirala za udeležbo v tranši jugoslovanske investicijske banke. Za lastno udeležbo spričo doseženega dohodka v letu 1967 praktično ni razpoložljivih sredstev, amortizacija pa je angažirana za dograditev livarne sive litine. Šele v letu 1969 lahko pričakujemo sprostitev dobršnega dela amortizacije in določenega dela dohodka, v kolikor bomo v tekočem letu uspešneje poslovali.

Vprašanje: Tov. direktor ali bi nam lahko povedali, kdaj pričakujete zaključek rekonstrukcije po programu?

ODGOVOR: V kolikor smemo pričakovati podporo družbe, potem bi realizacijo programa lahko izvedli do leta 1970.

Vprašanje: Zanima nas še datum otvoritve livarne sive litine?

ODGOVOR: Otvoritev livarne sive litine bo dejansko v prvih dneh maja letošnjega leta, ko bomo šli v delno poskusno proizvodnjo. Računamo, da bomo v mesecih juniju in juliju tega leta že zaključili s poskusno proizvodnjo. Z eno besedo lahko rečem, da je naša livarna sive litine dejansko v zadnji fazi izgradnje in da bo proizvodnja v njej v nekaj mesecih stekla.

Tovariš direktor, zahvaljujemo se vam za izčrpno informacijo in vam želimo, da bi imeli pri realizaciji našega rekonstrukcijskega programa v bodoče kar največ uspehov.

Uredništvo

KAKO BOMO LETOS LETOVALI?

FINANSIRANJE REKREACIJE IN ODDIHA BOLNIH ČLANOV DEL. SKUPNOSTI

Odbor za rekreacijo pri sind. organizaciji Železarne Štore je na svoji razširjeni seji, ki je bila dne 21. marca 1968 obravnaval predlog financiranja organizirane rekreacije in oddiha bolnih članov delovne skupnosti v letošnjem letu.

Seje so se poleg ostalih udeležili tudi predstavniki posameznih strokovnih služb podjetja, ki so podrobno seznanjeni s finančnim položajem podjetja in so tako pripomogli pri razpravi o predlogu formiranja finančnih sredstev, ki so namenjena za financiranje rekreacije.

Na osnovi razpoložljivih sredstev sklada skupne porabe je znano, da v letošnjem letu ni pričakovati tolikšnih finančnih sredstev kot v preteklem letu. Odbor za rekreacijo pri sind. organizaciji Železarne Štore je sprejel sklep, da naj bodo vsa sredstva za letni oddih strogo namenska, da bodo tako koristniki le tisti, ki bodo koristili organizirano rekreacijo in bolni člani kolektiva.

Po daljši in temeljiti razpravi je odbor za rekreacijo osvojil predlog, da se iz sklada skupne porabe planirajo finančna sredstva za organizacijo rekreacije in za oddih bolnih članov delovne skupnosti v višini 19. milij. 500 tisoč din.

S tem predlogom je soglašal tudi sekretariat IO sindikalne podružnice in predsedniki sindikalnih podružnic.

Upoštevač višino finančnih sredstev, ki so bila v ta namen za letni oddih na razpolago v letu 1967 in ki so znašala skupno 36.638.385 S-din vidimo, da bo po predlogu za letošnje leto skupnih sredstev približno polovico manj kot v preteklem letu. Odbor za rekreacijo je vsled tega že pripravil vse ukrepe, kako bi se naj letošnja sredstva namensko koristila.

Predlog odbora za rekreacijo je bil nadalje tudi ta, da upokojenci Železarne Štore v letošnjem letu ne prejmejo nobenih nadomestil kolektiva za letni oddih iz razloga, ker so že deležni poleg svoje redne pokojnine, tudi namenskih sredstev za rekreacijo.

Delavski svet podjetja je v celoti potrdil predlog odbora za rekreacijo in komisije za letni oddih pri IO sindikalne organizacije.

Dne 19. 4. 1968 sta odbor za rekreacijo in komisija za letni oddih, ki jima je DSP poveril razdelitev teh sredstev, dokončno določila višino regresov za letni dopust in oddih bolnih članov, o čemer bodo člani kolektiva obveščeni z »Informatorjem«.

PL
 Uredništvo

NAŠI GASILCI PONOVO USPEŠNI

V nedeljo, dne 8. aprila 1968, je bilo v Štorah občinsko gasilsko tekmovanje, ki so se ga udeležila domala vsa gasilska društva celjske občine. Tekmovalci so bili dobro pripravljene, zato so bili tudi rezultati temu primerni. Pri članih skupine »A« so dosegli največji uspeh gasilci Gasilskega društva Železarne Štore, saj so zbrali kar 742 točk. S tem rezultatom so se uvrstili na prvo mesto pred Ljubečno, ki je zbrala 645 točk in drugimi.

Pri članih skupine »B« je doseglo največ točk Teharje (807), pred Ostrožnim s 718 točkami, Prožinsko vasio s 706 točkami, »Metko« iz Gaberja, Babnim, Cinkarno in pred Šmartnim.

V mladinski skupini so prvo mesto zasedli mladinci iz Štor, pred Vojnikom. Pri starejših pionirjih iz skupine »B« so bili

pionirji gasilskega društva Železarne Štore s svojimi 321 točkami prvi ter so se tako uvrstili pred pionirje iz Teharj, ki so dosegli 302 točke, iz Prožinske vasi, ki so dosegli 280 točk, pred Ljubečno, Šmartnim v Rožni dolini in drugimi.

Pri mlajših pionirjih so bili spet pionirji iz Štor prvi pred pionirji iz Teharj, Ostrožnim in Vojnikom.

Za nadaljnje tekmovanje, ki bo 28. aprila 1968 v Velenju (za člane skupin »A« in »B«) sta se plasirali skupini »A« iz Železarne Štore in Ljubečne in skupini »B« iz Teharj in Ostrožnega.

Pravico do tekmovanja v višjem razredu, ki bo tudi 28. aprila 1968, vendar v Rogaški Slatini, pa so si pridobili sledeči oddelki:

Članice skupine »A« iz Železarne Štore, članice iz skupine

»B« iz Vojnika, pionirji iz skupine »A« iz Železarne Štore in Teharj, pionirji iz skupine »B« iz Železarne Štore in Teharj in mladinci iz Železarne Štore in Vojnika.

Omenjena tekmovanja bodo odločila, katero društvo je v posameznih skupinah najboljša na področju celjske regije in kate-

ra društva bodo poslala ekipe na tekmovanje gasilcev Slovenije.

V nadaljnjih tekmovanjih bodo borbe za točke vedno hujše, vendar upamo, da bo prav gotovo kakšna celjska skupina vzdržala in osvojila eno vidnih mest v Slovenskem merilu.

Mackošek Anton

IZLETNIKOV LETNI ODDIH

V pripravah za letošnji letni oddih je podjetje Izletnik Celje sklenilo sporazum in dogovor s številnimi turističnimi društvi, hoteli in potovalnimi agencijami, ki nudijo proste kapacitete za letni oddih ob morju, jezerih, v hribih in zdraviliščih. Cene se gibljejo med 25 in 50 N-din.

Na seznamu letovišč, v katerih Izletnik organizira letovanje, je preko 30 imen, med njimi tudi takšna kot so Dubrovnik, Crikvenica, Novi Vinodol, Korčula, Zadar, Budva, Rab, Kranjska gora, Planica, Bohinj in drugi. Vse podrobnejše informacije boste v izčrpnih oblikah dobili pri Izletniku v Celju.

POOSTRITEV UKREPOV

V teku so obravnave na DSE o spremembah Pravilnika o delovnih razmerjih in sicer med drugim tudi tistega dela pravilnika, ki govori o kršitvah.

Dosedanja praksa je pokazala, da so določbe o kršitvah zelo pomanjkljive, neelastične, nepravilno kvalificirane in predvsem neprimerne za izrekanje strožjih ukrepov, ki bi bili v današnjem težkem položaju, ko ima tudi delovna disciplina važno vlogo, nujno potrebni. Organi, ki so določbe o kršitvah praktično uporabljali, večkrat niso mogli izreči ukrepa iz preprostega razloga ker kršitev, ki so jo obravnavali, sploh v pravilniku ni bila definirana, mnoge kršitve, katere je organ smatral za hujše, kot npr. vinjenost pri delu, kršitve predpisov o varstvu pri delu, dvo- ali trodnevni neopravičeni izostanki ipd., pa so v dosedanjem pravilniku označene kot lažje in bi se takim kršiteljem praviloma lahko izrekel samo opomin. Neposreden povod za te spremembe pa je bil delovni spor, ki ga je sprožil delavec, ki je bil izključen iz podjetja. V tem sporu delavec dokazuje, da so vse njegove številne kršitve, med drugim odklonitev delovnega naloga, kršenje predpisov o varstvu pri delu, nasilnost pri zahtevi za višje OD in podobno, le lažje kršitve, ker v pravilniku ni nikjer izrecno rečeno, da vsa masa kršitev, ki so definirane kot lažje, predstavlja vsaj eno hujšo kršitev in bi po vsem tem lahko prejel le opomin.

V predlaganih spremembah so vse kršitve združene v 12 skupin, pri čemer so kršitve nastete tako, da ena kršitev nastopa v več oblikah ob upoštevanju, ali je bila storjena namenoma ali iz malomarnosti, kakšne posledice je kršitev imela, predvsem glede na škodo, ki je bila s takim dejanjem povzročena. Organ, ki bo izrekal ukrepe, bo izbral enega izmed ukrepov, ki so za posamezno kršitev že predvideni. Najstrožji ukrepi so predvideni za kršenje predpisov o varstvu pri delu, za vinjenost pri delu, za poskuse kriminala in za vse oblike povratništva.

Predlagani so tudi daljši roki v pogledu zastaranja uvedbe in vodenja postopka. Dogajali so se primeri, ko se je za kršitev zvedelo šele potem, ko je potekel dvomesečni rok za uvedbo postopka. Npr. inventurna komisija ugotovi kršitev, ki je bila storjena tekom leta, ali napačna analiza laboranta se ugotovi šele ob kupčevi reklamaciji. Po predlaganih spremembah nastopi zastaranje šele po šestih mesecih od dneva storjene kršitve. Ta rok je določen z zakonom in ga ne kaže skrajševati.

Še ena važna sprememba se predvideva. Kršitve so doslej prijavljali vodje delovnih enot ali služb, direktorji sektorjev in DSP. Po novem pa naj bi tudi komisija za varstvo delovnih dolžnosti imela pooblastilo, da bi poklicala na odgovornost tudi tistega, ki ga pristojni organ ni prijavil, če se v postopku ugotovi, da je tudi ta kršil delovno dolžnost. Tudi služba varstva pri

delu bo dolžna prijavljati tiste kršitve predpisov o varstvu pri delu, ki jih odgovorni delavci niso prijavili. V tem primeru bosta v postopku dva: delavec, ki je kršil predpise o varstvu pri delu in njegov predpostavljani, ki kršitve ni prijavil. Končno kaže še zaščitni službi dati to pooblastilo, da prijavlja neposredno na komisijo vse oblike

kršitve za katere izve, ne glede na to, iz katerega obrata je kršitelj.

Predlagane spremembe torej bistveno menjajo dosedanja disciplinsko politiko v podjetju in bodo prav gotovo privedle do boljše delovne discipline, drugačnega odnosa do dela in s tem do izboljšanja poslovnih uspehov podjetja. MM

Nezgoda pod žerjavom

Dne 29. 3. tega leta je delal tov. Čater Martin kot privezovalec pod žerjavom na deponiji gredic v valjarni. Delo pod žerjavom je nevarno ter je pri tem obvezna uporaba čelade za vse delavce, ki delajo pod žerjavom. Med vožnjo žerjava se je prosto viseča veriga za privezovanje zapela ob tračnico na tleh ter odskočila visoko v zrak. Težak kavelj na koncu verige je udaril tovariša Čatra po

zaradi tega utrpel poškodbo na glavi. S takšnim načinom dela je kršil varnostne predpise in bo zato uveden proti njemu disciplinski postopek. Tov. Čater Martin je delal v valjarni že dvajset let in bi moral mlajšim delavcem dajati dober vzgled strokovnega in varnega dela. Prav gotovo ga mlajši delavci ne bodo posnemali, saj pri tej nezgodi lahko sami uvidijo, zakaj je uporaba varnostne čelade

27. 11. 1967 se je na žerjavu v čistilnici litine utrgal vijak na dvizni zavori in padel tov. Tovorniku na glavo. Zaradi močnega udarca je čelada počila, delavec pa je ostal nepoškodovan. Deli strojev in žerjavov so podvrženi obrabi in utrujenosti ter se lahko nepričakovano zrušijo in med padanjem z višine ali letom preko delovišč ogrožajo varnost delavcev.

Zaradi nošenja čelad v valjarni je bilo veliko razburjanja in dokazovanja o nepotrebности le-teh, ki da delavce samo ovirajo pri delu. Pri tem nas je čudilo to, kako, da so čelade tako dobro sprejeli v vseh ostalih obratih, ki imajo tudi težke pogoje dela, kot na primer v jeklarni, livarni in na plavžu.

Po večkratnih intervencijah obratovodje in delavskega sveta valjarne za delavce ob progah sedaj ni obvezna uporaba čelad med normalnim delom pri valjanju. Pri menjavi valjev, pri popravilih ter pri ostalih delih v valjarni, pa je nošenje čelad obvezno. S tem pa se je disciplina glede nošenja čelad pri vseh ostalih delavcih v valjarni močno poslabšala. Prišlo je tako daleč, da že tudi delavec pod žerjavom ni več nosil čelade.

Pri tako okrnjenih obveznostih glede nošenja čelad v valjarni je seveda dosti težje vzdrževati disciplino. Odgovornost obratovodje, delavskega sveta in delovodij pa s tem ni nič manjša. Vprašanje je sedaj, kdo je odgovoren za to nezgodo ter za vse naslednje, ki se bodo verjetno še dogajale.

-L. F.-

Brez besed

glavi in mu napravil veliko rano na temenu.

Tov. Čater Martin pri delu pod žerjavom ni uporabljal varnostne čelade, ter je

pod žerjavom obvezna. To potrjuje tudi primer iz livarne sive litine, kjer bi se bila lahko zgodila težka ali celo smrtna nesreča. Dne

Nekdo mora škodo poravnati

V prejšnji številki Štorskega Železarja smo na strani 3 pod naslovom »Nekdo mora škodo poravnati« seznanili naše bralce s vprašanjem, ki ga je naš zvezni poslanec v organizacijsko-političnem zboru Zvezne skupščine, tovariš Ocvirk Franc postavil v zvezi z redukcijo električne energije v jeseni lanskega leta, vsled česar je Železarna Štore utrpela izgubo v višini preko 80 milijonov S-din.

Med tem časom je Uredništvo prejelo nadaljnjo informacijo o tem vprašanju. Namestnik zveznega sekretarja za gospodarstvo, tovariš Vlado Juričič je na postavljeno vprašanje namreč dal naslednji odgovor:

»Železarna Štore je s svojim dopisom z dne 24. novembra 1967 leta zahtevala v Zveznem sekretariatu za gospodarstvo, da se ji pojasni odredba o omejitvi električne energije, ki je bila objavljena novembra 1967. leta. Na ta dopis je Zvezni sekretariat za gospodarstvo odgovoril dne 24. januarja 1968, kjer je pojasnil, da je omejitev izvršena na osnovi Zakona o omejitvi električne energije. Takrat zaradi kompleksnosti tega problema Sekretariat ni mogel dati drugač-

ne razlage. Kmalu zatem je bil ukinjen Zakon o omejevanju potrošnje elektroenergije in postavljeno vprašanje novega Zakona o odškodnini. Vendar vprašanje še ni rešeno tako, da bi ustrezalo našem sistemu in da bi dalo zadovoljive rezultate. Ko so razpravljali o problemu odškodnine specialnim potrošnikom, sta Zvezni izvršni svet in Zvezni sekretariat za zakonodajo in organizacijo zavzela stališče, da ne obstaja pravna obveza federacije do odškodnine.

O tem vprašanju so razpravljali tudi odbor za industrijo, gradbeništvo, in obrt gospodarskega zbora in odbor za družbeni plan in družbeno ekonomske odnose gospodarskega zbora. V zaključkih obeh zborov je zapisano, da je za redukcije, izvršene v letu 1966 v principu potrebno odobriti specialnim potrošnikom elektro energije odškodnino. Vendar pa glede na okoliščine, ki so medtem nastopile, je odbor za industrijo bil mišljenja, da Zvezni sekretariat za gospodarstvo v sodelovanju s skupnostjo jugoslovanskega elektrogospodarstva in predstavniki velikih potrošnikov električne energije nadalje pregleda to vprašanje s prav-

nega aspekta, oceni višino odškodnine in izvore sredstev za odškodnino.

V zvezi s temi zaključki je bila sestavljena komisija, ki ima za nalogo proučiti ta problem v smislu zaključkov omenjenih skupščinskih odborov, nakar bo Sekretariat za gospodarstvo izdelal poročilo in predloge za rešitev vprašanja odškodnine.

Ob koncu svojega odgovora je tovariš Juričič Vlado izrazil mišljenje, da je potrebno zahtevo Železarne Štore zaradi kompleksnosti problema, saj se isti problem pojavlja tako v letu 1966 kakor tudi v letu 1967, in to pri večih specialnih potrošnikih elektroenergije, reševati kompleksno v smislu zaključkov omenjenih odborov Zvezne skupščine.

Iz odgovora tovariša Juričiča je razvidno, da se to vprašanje rešuje in da je v reševanje tega vprašanja vključen dokaj širok krog naših najvišjih predstavniških organov. Kakšna pa bo končna rešitev in ali bo končna rešitev tega problema zadovoljila specialne potrošnike elektroenergije, bo pokazala prihodnost.

PL

Mladinci v EMO so ustanovili umetniško društvo

Tovarniški komite ZMS podjetja EMO, Celje, je na svoji predzadnji seji sprejel sklep o ustanovitvi Mladinskega kulturno-umetniškega društva tovarne (MKUD, EMO, Celje).

Razlogi, ki so mladince iz podjetja EMO pri tem vodili, so bili, da bi v podjetju strnili doslej več ali manj posamična prizadevanja pri delu na kulturno-umetniškem in zabavnem področju v bolj trdne in organizacijsko dobro povezane okvire. Vodila jih je želja, da bi združili vse, ki jim je do lepe besede, dramskih dosežkov in lepih ter prijetnih uric, ki jih nudi kolektivno in dobro začrtano delo.

V ta namen so mladinci iz EMO objavili v svojem časopisu obrazec, nekakšno prijavnico, s katero naj bi se posamezni člani njihove delovne skupnosti odločali in obenem prijavljali za eno izmed osmih kulturno-umetniških in zabavnih dejavnosti, ki jih predvideva program. Vsekakor pohvale vredna akcija, ki bo, upajmo, rodila uspeh.

PL

VINKO JENŠTERLE, dipl. iur.

Integracija tako ali drugače

UPRAVLJANJE S SREDSTVI V ZDRUŽENEM PODJETJU

V zadnji številki Štorskega Železarja smo razpravljali o možnih oblikah združevanja v gospodarstvu s poudarkom na obliki »združenega podjetja« in »fuzioniranega podjetja«. Zlasti smo želeli pokazati bistveno razliko pri organih upravljanja med eno in drugo vrsto združenega podjetja, kakor tudi na nekatera razmerja v organizaciji sami in na njena razmerja navzven.

V današnjem sestavku naj bo razprava o sredstvih »združenega podjetja«: o formiranju sredstev, odločanju o njihovi porabi ter o možnih oblikah gospodarjenja s sredstvi.

Tudi kadar govorimo o sredstvih gospodarskih organizacij, moramo izhajati iz veljavnih predpisov. O sredstvih gospodarskih organizacij imamo poseben zakon, načela za gospo-

darjenje s sredstvi v gospodarskih organizacijah pa vsebuje tudi temeljni zakon o podjetjih.

Sredstva, ki jih delovne organizacije upravljajo so družbena lastnina. To pomeni, da kot celota pripadajo družbi.

Predpis določa:

»Podjetje je dolžno ohraniti nezmanjšano vrednost družbenih sredstev, ki jih upravlja.

Podjetje samostojno odloča o uporabi sredstev in razpolaganju s sredstvi.

Podjetje mora gospodarsko smotno uporabljati družbena sredstva, da dosega kar največji učinek zase in za družbeno skupnost« (17. in 19. člen temeljnega zakona o podjetjih).

Načela gospodarjenja z družbenimi sredstvi v upravljanju gospodarskih organizacij, ki izvirajo iz navedenega predpisa, jasno določajo dolžnost podjetij pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi, povsem določeno pa je tudi zakonsko določilo »da dosega (podjetje) kar naj-

večji učinek zase in za družbeno skupnost«.

Navedena načela enako veljajo za »združeno podjetje«, kot za »enotno podjetje«. Lahko trdimo, da podjetja ta načela uresničujejo na zelo različne načine, saj predpisi dovoljujejo podjetjem različne rešitve.

1. GOSPODARJENJE S SREDSTVI V ZDRUŽENEM PODJETJU

31. člen temeljnega zakona o podjetjih v prvem odstavku določa:

»Delovne skupnosti delovnih enot v podjetju delijo dohodek, ki ga dosežejo, sklepajo o uporabi in razpolaganju s sredstvi, odločajo o organizaciji dela, odločajo o delovnih razmerjih in izvršujejo skladno s statutom in drugimi splošnimi akti podjetja druge pravice in dolžnosti.«

Iz navedene zakonske določbe izhaja, da je delitev dohodka, odločanje o uporabi in razpolaganju s sredstvi lahko izvedeno na delovne enote, ki jih pojmuje kot organizacijske enote večjega ali manjšega de-

lokroga. Lahko so to tovarne, obrati, oddelki, službe, skratka vse tiste enote, ki jih lahko »opredelimo s »funkcionalno-tehnološkim, organizacijsko-vodstvenim in gospodarsko-obračunskim kriterijem« (po dr. B. Zabelu iz Komentarja k TZP).

V združenem podjetju imamo po veljavnem predpisu glede delitve dohodka jasno situacijo. Položaj združenega podjetja ima lahko le tista delovna organizacija, v kateri »organizacije v njenem sestavu delijo svoj dohodek neposredno, obračunavajo obveznosti do družbene skupnosti in razpolagajo s sredstvi skladov, ki se stekajo vanje iz njihovega dohodka«. Vidimo, da zakon daje posamezni organizaciji v sklopu združenega podjetja v delitvi dohodka in razpolaganju s sredstvi natančno določen položaj, torej pravico, da dohodek deli. Seveda ni ovire, da tudi delovne enote v sklopu posamezne organizacije delijo dohodek in razpolagajo s sredstvi, če se želi delitev dohodka decentralizirati na raven delovnih enot.

Pokazali so zopet svojo človečnost

Iz dneva v dan narašča število prometnih nesreč in dosti je še vedno nesreč pri delu, tudi iznajdljivost v zdravstveni službi še ni dorasla vsem nevarnostim in boleznim, ki ogrožajo človeška življenja. Zato je potreba po najučinkovitejšem zdravlilu v težkih primerih, po človeški krvi, iz dneva v dan večja. Transfuzijska postaja v Celju se znajde iz časa v čas v resnih težavah. V kirurškem oddelku celjske bolnišnice potrebujejo večje količine krvi posebnih skupin, a zgodi se, da transfuzijska postaja s krvjo takih skupin ni oskrbljena. Hitro pokličejo darovalce krvi takih skupin, naj pridejo v pomoč. Toda tako priložnostno zbiranje krvi ne more zagotoviti rednega dela v bolnišnici. Zato organizirajo po podjetjih večje akcije odvzema krvi, ki zagotovijo transfuzijski postaji zaloge za dalj časa. Zgodi pa se, da taka tudi skrbno pripravljena akcija spodleti in transfuzijska postaja, z njo pa zdravniško osebje se znajde v težki zagati, ko je treba pacientom nujno pomagati. Res pa je, da tudi v podjetjih take večje akcije odvzemanja krvi ovirajo normalen potek dela. Toda s pravilnim razumevanjem te res človekoljubne akcije, se dajo prebroditi marsikatero težavo. Komisija za krvodajalstvo pri sindikalni podružnici železarne ima za letos

v programu dve večji akciji odvzema krvi. Ena je bila izvršena 22. marca letos, druga bo v jeseni. Trasfuzijska postaja in preko nje zdravstvena služba v celjski bolnišnici sta na take akcije najbolj navezani in odvisni od uspeha tako pripravljenih akcij. Če je uspeh zadovoljiv za ljudi, ki darujejo kri in za tiste, ki so jo potrebni, kakor tudi za zdravstveno osebje, ki lahko v najhujših primerih priskoči bolnikom v pomoč s tem najučinkovitejšim sredstvom.

V marcu so se naši krvodajalci zopet izkazali, čeprav v pripravah na akcijo ni kazalo najbolje. Na sam dan odvzema krvi pa je pristopilo kar 124 darovalcev, izvršenih je bilo 120 odvzemov, samo 4 darovalci so bili ta dan odklonjeni. Kaj pomeni za transfuzijsko postajo in za zdravniško osebje v celjski bolnišnici 35,975 litra zbrane krvi v najhujši stiski, ve samo osebje te zdravstvene ustanove in tisti, ki čakajo na bolniški postelji, ali pa celo na operacijski mizi na prepotrebno kri. Darovalcem pa ostane prijetna zavest, da so zopet enkrat dokazali, da vkljub vsem govoricam kaj vse počenjajo z darovano krvjo, ki so večkrat ponarejene in zlonamerne, niso zapustili bolnikov v sili. Mar ni to res lepa in prijetna zavest.

Na poziv komisije za krvoda-

jalstvo je bil tokrat odziv po sektorjih in oddelkih naslednji:

livarna sive litine	13
livarna valjev	1
valjarna	9
jeklarna	8
obdelovalnica valjev	11
šamotarna	4
mehanična delavnica	16
elektro delavnica	5
sektor 1 (uprava)	3
tehnični sektor	11
komercialni sektor	6
finančni sektor	10
splošni sektor	4
kadrovski sektor	2
zidarji	3
elektro-plavž	2
promet	2
modelni mizarji	3
energ. oddelek	2
razvojni oddelek	2

s terena Štore pa se je odzvalo 5 krvodajalcev.

Komisija za krvodajalstvo se vsem krvodajalcem iskreno zahvaljuje za tak odziv, obratovodstvom in vodstvom oddelkov za uvidevnost in sodelovanje pri organiziranju akcije, ki je pokazala, da znamo prebroditi vse težave in priskočiti v pomoč, ko gre za tako človekoljubno akcijo.

Razveseljivo je, da imamo pri teh akcijah vedno večji priliv mladih, saj je dosti takih, ki se prijavijo pa so zaradi mladostnosti začasno še odklonjeni. Na te mlade ljudi računamo pri prihodnjih akcijah.

Zaželeno pa je, da bi bil odziv s terena večji, kar bi bila naloga terenske organizacije Rdečega križa pri mobilizaciji krvodajalcev.

Uršič Rudolf

Pregovori raznih narodov

Uči se na tujih napakah, ker nimaš časa, da bi jih vse sam naredil.

(Indijski)

Poznamo tudi prazne ljudi, tako kot naše denarnice.

(Turški)

Ni morja brez valov, vrat brez tečajev in dekleta brez ljubezni.

(Turški)

Starega vola ne bi ubili, če ne bi pozabili, kaj vse je za nas naredil.

(Turški)

Kdor jezdi na tujem konju, ne bo prišel do cilja.

(Arabski)

Mačka ne lovi miši z rokavicami.

(Franklin)

Lažnivec je vedno pripravljen priseči.

(Arabski)

Kakršna pamet, takšne besede.

(Ruski)

Človek brez vzgoje, telo brez duše.

(Ruski)

Znane so obširne razprave o decentralizaciji delitve dohodka na ravni delovnih enot. Tudi jugoslovanske železarne so imele že več posvetovanj, na katerih so bila sprejeta načela o delitvi dohodka na ravni delovnih enot, vendar je znano, da je izvedba oz. uresničevanje teh načel v praksi težavno.

Združeno podjetje ima svoja »skupna sredstva« in sredstva posameznih organizacij. Skupna sredstva imajo posebno funkcijo. Poglejmo kaj določa veljavni predpis glede oblikovanja skupnih skladov in skladov posamezne organizacije v njegovem sestavu: Združeno podjetje ima skladno s pogodbo in statutom skupne sklade.

Organizacije v sestavu podjetja vplačujejo iz svojega dohodka v skupne sklade podjetja del, določen s pogodbo oz. statutom v skladu s pogodbo ali sklepom DS, s katerim so se strinjali organi upravljanja vseh organizacij v njegovem sestavu.

Združeno podjetje ima svoj rezervni sklad.

Več organizacij v sestavu podjetja ima tudi lahko posebne skupne sklade.

Funkcija (namen) teh sredstev se seveda določi s statutom, pogodbo ali sklepom centralnega DS, vendar se morajo s tem sklepom strinjati organi upravljanja vseh organizacij v sestavu podjetja. Vidimo, da ima združeno podjetje skupen rezervni sklad, katerega namen določa predpis. Iz rezervnega sklada se krijejo izgube združenega podjetja in posameznih organizacij v njegovem sestavu. Kaj lahko povzamemo iz navedenih predpisov:

1. Upravljanje s sredstvi v združenem podjetju je podobno upravljanju s sredstvi tistega podjetja, ki ima delitev dohodka izvedeno na delovne enote. V tem primeru pogojujejo delitev dohodka določila statuta, v združenem podjetju pa poleg statuta še pogodba, sklenjena med podjetjem in organizacijo v njegovem sestavu.

2. Organizacije v sestavu združenega podjetja delijo dohodek v skladu s programom združenega podjetja in programom posamezne organizacije v njegovem sestavu.

3. Decentralizirano upravljanje s sredstvi ima lahko za po-

sledico manjše ali večje drobljenje sredstev.

2. SKUPNA SREDSTVA ZDRUŽENEGA PODJETJA »ISKRA« KRANJ

Da bi bile naše primerjave nazornejše, si oglejmo nekaj podatkov o organizaciji upravljanja s sredstvi in delitvijo dohodka v združenem podjetju Iskra Kranj, ki kot tako posluje od 1. 1. 1966.

Združeno podjetje Iskra Kranj ima dva »skupna« sklada in sicer rezervni sklad združenega podjetja, ki se formira iz dohodka vseh organizacij v njegovem sestavu v določenem odstotku na osnovna in obratna sredstva in poslovni sklad, ki se prav tako formira v odstotku na osnovna in obratna sredstva in je obvezen po določbah gospodarskega plana podjetja. V ta sklad pa lahko posamezne organizacije vplačujejo tudi neobvezni del. Oba sklada pomenita vsa sredstva, s katerimi razpolaga združeno podjetje, oz. njegovi centralni organi upravljanja.

Sredstva rezervnega sklada združenega podjetja se uporab-

ljajo za kritje izgub podjetja in za kritje izgub posameznih organizacij, kadar le-te izgub ne morejo kriti iz lastnega rezervnega sklada. Sredstva skupnega poslovnega sklada so namenjena za nove obveznosti, če posamezne organizacije teh obveznosti ne morejo kriti iz lastnega poslovnega sklada. To so zlasti obveznosti za razširjeno reprodukcijo, rekonstrukcije itd.

Delež, ki ga posamezne organizacije vplačujejo v skupni poslovni sklad, je pravzaprav obrestno posojilo, z obrestmi, ki so določene s planom in pogodbo. Kadar organizacija vloži v skupni poslovni sklad večji delež, kakor ji ga določa gospodarski plan, praviloma prejema večje obresti. Organizacije lahko iz poslovnega sklada najemajo posojila, ki jih vračajo v anuitetah na podlagi posebne pogodbe in po dogovorjenih obrestih.

O sredstvih obeh skladov (razpolaganje, posojila organizacijam, obresti itd.) odloča poseben organ, v katerem so zastopane vse organizacije s ta- (Nadalj. na naslednji strani)

VI sprašujete

NE ŠTEJE SE ZA NEZGODO PRI DELU, ČE DELAVEC V ČASU POLURNEGA ODMORA (MED MALICO) ODIDE IZ PODJETJA IN SE TAM POŠKODUJE.

Delavec J. K. je v času polurnega odmora odšel na malico k »Bizeljčanu«. Na pločniku pred gostilno mu je spodrsnilo in se je lažje poškodoval. Ker je prišlo do nezgode v času, ko sam zakon priznava polurni počitek, imenovani sprašuje, zakaj se mu ta nezgoda ne šteje kot nezgoda pri delu.

Odgovor: Za delovno nezgodo se šteje, poleg nesreč pri delu, tudi vsaka nezgoda, ki se pripeti delavcu na njegovi redni poti od doma do delovnega mesta in od delovnega mesta do doma. Polurni počitek izkoristi delavec predvsem za malico in krajši počitek. Malico imajo delavci oskrbljeno v podjetju, po želji pa jo lahko kupijo v obratnem bifeju ali pa prinesejo s seboj.

Nikakršnega opravičila torej ni za tiste, ki poleg tako preskrbljene malice na delovnem mestu odhajajo v gostinske lokale izven podjetja. Nekaj drugega bi

bilo, če bi bila praksa v podjetju taka, da bi delavci hodili na malico v gostilno ali drug lokal izven podjetja. Če pa se je delavec poškodoval na poti, ko je odšel iz podjetja, čeprav je malica v podjetju celo dobro preskrbljena, potem se taka nezgoda ne more smatrati za nezgodo pri delu v smislu 47. čl. Temeljnega zakona o invalidskem zavarovanju. Tak delavec je celo prekršil delovno dolžnost in mu bo treba izreči primeren disciplinski ukrep po čl. 261 Pravilnika o delovnih razmerjih Železarne Store.

ČLAN DSP ALI DSE JE PRED DISCIPLINSKO KOMISIJO ENAK OSTALIM DELAVCEM

Delavec K. S. sprašuje, ali je kot član DSP lahko v postopku zaradi kršitve delovne dolžnosti, ali pa je lahko samo razrešen članstva DSP?

Odgovor: Člani delavskih svetov, kakor tudi predsednik,

so v pogledu odgovornosti zaradi kršitve delovne dolžnosti popolnoma izenačeni z vsakim drugim članom delovne skupnosti. To z drugimi besedami pomeni, da je lahko član DSP ali DSE izrečen vsak izmed zakonitih disciplinskih ukrepov, vključno ukrep izključitve iz podjetja. Pri tem pa ni potrebno, da bi moral biti tak delavec najprej razrešen članstva v samoupravnem organu.

Prejšnji zakon o delovnih razmerjih je to razliko priznaval in je predvideval posebno disciplinsko sodišče pri občini, ki je izrekalo kazni članom delavskih svetov. Danes pa podjetje samo predpiše v svojih internih aktih, kateri organ bo vodil postopek odnosno izrekal ukrepe članom delavskih svetov. V Železarni Store je isti organ pristojen za vse člane delovne skupnosti.

Kar pa se tiče razrešitve članstva v organu samoupravljanja, moramo omeniti, da je to poseben ukrep, ki se izreče članu, če kolektiv izgubi zaupanje v svojega člana in ta ukrep nima neposredne zveze s kršitvami delovnih dolžnosti. Seveda pa so pogoste kršitve, ki jih stori tak član, lahko razlog za njegov odpoklic iz članstva organov upravljanja. MM

MII odgovarjamo

(Nadalj. s prejšnje strani)
kim številom glasov, ki ustrezajo deležu, ki ga organizacija ima v skupnem skladu.

Navedli smo le dva najvažnejša sklada, katerih način formiranja in njihova funkcija je za združeno podjetje specifična. Kaj lahko povzamemo iz navedenih oblik tvorjenja skladov in razpolaganja z njimi v združenem podjetju?

1. Organizacije v sestavi združenega podjetja »samostojno« delijo dohodek v skladu s pogodbo ter gospodarskim planom podjetja.

2. Dohodek organizacij se deli na skupne sklade (združena podjetja) in na sklade posamezne organizacije, ki so rezervni sklad, poslovni sklad, sklad skupne porabe.

3. Veljavni predpisi prepuščajo ureditev odločanja o sredstvih organom združenega podjetja, zlasti pa mora biti delitev urejena s statutarnimi regulativi in pogodbami, ki jih združeno podjetje sklene s posamezno organizacijo v njegovem sestavu. To pa pomeni, da je odgovornost za smotrno gospodarjenje s sredstvi na strani

organov upravljanja in to centralnih organov združenega podjetja, kakor tudi organov upravljanja posameznih organizacij v njegovem sestavu. Če pa je delitev dohodka in razpolaganje s sredstvi izvedena tudi na raven delovnih enot, tedaj pač o tem odločajo tudi delovne enote.

3. REGULIRANJE DELITVE DOHODKA

V praksi združenih podjetij je očitno še malo izkušenj pri reguliranju delitve dohodka in razpolaganja s sredstvi. Vendar je gotovo, da so pri upravljanju s sredstvi večje težave tedaj, kadar v združenem podjetju ni jasnega koncepta njegovega razvoja, niti razvoja posameznih organizacij v njegovem sestavu, kajti če je koncept razširjene reprodukcije nekega podjetja pravilen in znan organom upravljanja, tedaj tudi odločitve o sredstvih, ki se za njegovo uresničitev sprejemajo, ne bodo težavne.

Kaj je potrebno določiti in jasno regulirati v statutu in pogodbah združenega podjetja, da bi razpolaganje s sredstvi doseglo svoj namen, in da ne bi

bilo teženj po razdružitvi?

1. Perspektivni in letni plan razvoja podjetja in posameznih organizacij v njegovem sestavu mora vsebovati smotrnost naložb. S tem planom mora biti delovna skupnost dobro seznanjena, sprejeti pa ga je treba po postopku, ki velja za sprejem splošnih aktov. V kolikor ne gre za nove naložbe, je v planu jasno določiti zakaj se sredstva uporabijo, zakaj se uporabijo sredstva posameznega sklada.

2. V pogodbi je treba določiti kolikšna sredstva organizacija v sestavi združenega podjetja vlagajo v skupne sklade (rezervni sklad, poslovni sklad, sklad skupne porabe in morebitne druge sklade), od katere osnove se obračunavajo ta sredstva ali se sredstva vlagajo proti obrestim itd. V pogodbi je treba določiti razmerja posameznih organizacij do novo zgrajenih kapacitet, ki so bile zgrajene iz skupnih sredstev, kar zlasti velja za proizvodne kapacitete, objekte skupne potrošnje itd.

3. Pogodba mora določiti način saniranja izgube podjetja in izgub posameznih organizacij v

Čelade v valjarni: DA ali NE?

Zaradi nošenja čelad v valjarni je bilo veliko razburjanja in dokazovanja o nepotrebnosti letih, češ da delavce samo ovirajo pri delu. Pri tem nas je čudilo to, da so čelade tako dobro sprejeli v vseh ostalih obratih, ki imajo tudi težke pogoje dela, kot na primer v jeklarni, livarni in na plavžu.

Po večkratnih intervencijah obratovodje in delavskega sveta valjarne, za delavce ob progah sedaj ni obvezna uporaba čelad med normalnim delom pri valjanju. Pri menjavi valjev, pri popravilih, ter pri ostalih delih v valjarni pa je nošenje čelad obvezno. S tem pa se je disciplinirana glede nošenja čelad pri vseh ostalih delavcih v valjarni močno poslabšala. Prišlo je tako daleč, da že tudi delavce pod žerjavom ni več nosil čelade.

Ko se je prosto viseča privezovalna veriga zapela za tračnico na tleh, je odskočila visoko v zrak in ga je kavelj na koncu verige udaril po glavi. Kavelj verige mu je pri udarcu napravil veliko rano na temenu.

Pri tako okrnjenih obveznostih glede nošenja čelad v valjarni je seveda dosti težje vzdrževati disciplino. Odgovornost obratovodje, delavskega sveta in delovodij pa s tem ni nič manjša. Vprašanje je sedaj, kdo je odgovoren za to nezgodo, ter za vse naslednje, ki se bodo verjetno še dogajale.

Služba varstva pri delu

Strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje v razmahu

Vzporedno z razvojnim programom podjetja in s prizadevanji, da dosežemo zastavljene cilje, se je porajala tudi potreba po strokovnem izobraževanju in izpopolnjevanju zaposlenih delavcev.

Približuje se poizkusno obratovanje nove livarne, zato je bilo treba misliti na izučitev topilcev pri kupolnih pečeh in pri elektro indukcijskih pečeh. Sestavljen je bil program in prišel je tečaj, v katerega so bili vključeni kandidati za topilce pri kupolnih pečeh v novi livarni, obenem s kandidati za topilce pri plameničnih pečeh livarne valjev. Od 17 tečajnikov je 9 novincev, ki so predhodno končali praktični del tečaja pri kupolkah, ostalih 8 tečajnikov je regrutiranih od topilcev pri kupolkah, ki to delo že dalj časa opravljajo, niso pa še imeli za to delo primerne teoretične izobrazbe. Izbira kandidatov je bila težka, treba je bilo izbrati resne kandidate, ki bodo redno obiskovali predavanja in zdržali do konca tečaja, kar bi bilo tudi poročstvo za dober uspeh tečaja. Doslej se je namreč redno dogajalo, da je od prijavljenih kandidatov med tečajem odpadlo tudi do polovica slušateljev. Tokrat pa je bila izbira bolj posrečena. Nekaj jih je res že po prvih predavanjih odstopilo, toda takoj so obratovodstva po posvetu z delovodji poslala v tečaj nove kandidate. Takoj so pokazali vsi kandidati, da razumejo resnost tečaja, oziroma strokovne izobrazbe. Odločili so se za predavanja štirikrat tedensko, pri čemer žrtvujejo za tečaj tudi proste sobote. Izostanki od predavanj so redki. Predavatelji zato tem rajši predavajo snov kar se da poljudno in potrpežljivo, sistematično posredujejo tečajnikom zahtevno in obširno snov. Preseñeni so, kako zavzeto sledijo kandidati posebno strokovnim temam, čeprav je to za njih napor, ki zahteva res vztrajnosti.

Nova tehnologija v metalurških obratih, pri metalurških agregatih, je narekovala strokovno izpopolnitev kurjačev plinskih pečeh. Ker pa obratovanje ni smelo biti moteno, je bila izvedba te izpopolnitve zelo zapletena in naporna. Vendar je s prizadevnostjo in sodelovanjem vseh prizadetih obratov in tečajnikov, uspelo tudi to nalogo zadovoljivo izvesti. Z dosledno vztrajnostjo je bilo posredovano potrebno strokovno znanje 36 kurjačem plinskih pečeh.

Da bi dosegli čim učinkovitejšo in čim varnejše delo privezovalcev bremen in posluževalcev žerjavov, bo v seminar za pravilno postopanje pri privezovanju bremen zajetih okrog 500

delavcev. Prva skupina 20 kandidatov iz enote ekspedit je že uspešno zaključila tečaj. Varnostni tehnik, ki je oskrbel učne pripomočke, ponazorila za ta tečaj, smatra, da je taka instruktura privezovalcev bremen in posluževalcev žerjavov nujno potrebna, če hočemo doseči večjo izurjenost in — kar je zelo važno, večjo varnost, to je pa obenem večjo zanesljivost pri delu teh ljudi. Nesreče in nezgode bi morale postati vse redkejše, toda čas bo pokazal, če smo s svojimi prizadevanji uspeli.

Pri žerjavovodjih je treba vedno misliti na osvežitev delovne sile, razen tega pa je potreba po

izpitu in praktični preizkušnji pokazali solidno znanje tako pri teoretičnem kot praktičnem delu izpita, to je pri upravljanju z žerjavi novejših izvedbe.

Z našimi delavci pri prometu je bilo treba predelati nov signalni pravilnik in obnoviti znanje iz predpisov o prometni službi. Tečaj je trajal od 14. 2. do 3. 4., izpit so opravili uspešno, to je bil obenem periodični izpit, ki ga vsako leto opravljajo prometni delavci. Tri skupine, 58 poslušalcev.

V teku je tečaj za črpalničarje — kompresiste, zajema 6 kandidatov. To vrsto izučevanja je zahtevala potreba po razširitvi delovnih mest te stroke za nove

obrate, oziroma za črpališče v Štorah II.

V Železarni na Ravnah je končal prakso za topilca pri elektro indukcijski peči tovariš Zelič Franc iz livarne sive litine, ki bo opravljal tako delo v novi livarni.

V ljubljanskem gradbenem šolskem centru imamo 4 učence — inštalaterje. V programu te šole pa ni izobraževanja za profil inštalaterjev, ki bi ustrezali potrebam naših obratov, oziroma zahtevam delovnih mest v naših obratih. Zato smo morali v našem podjetju pripraviti program in izvesti tečaj za izučevanje teh 4 učencev. Poslušali so predavanje o tehnologiji plinov in plinskih naprav, obenem pa so opravljali praktične naloge na delovnih mestih v naših obratih. Ob koncu letošnjega šolskega leta bodo opravili zaključni izpit v Ljubljani, izučeni pa bodo za potrebe v našem podjetju.

V najkrajšem času bomo pričeli s tečajmi za usposabljanje za delovna mesta v novi livarni Štor II. Deloma je takšno usposabljanje že v teku, vendar potrebe kažejo po organizaciji 10 različnih tečajev v katerih se bodo usposabljali praktično in teoretično za pretežno vsa delovna mesta v novi livarni. Ko bo nova livarna pričela poskusno obratovati, bo to usposabljanje in izobraževanje za delovna mesta stopilo v intenzivnejšo fazo. R. U.

Skupina tečajnikov, kandidatov za žerjavovodje

žerjavovodjih v novi livarni narekovala organiziranje tečaja za žerjavovodje. Nova livarna bo imela dva žerjava, za tri izmene torej 6 dobro izvežbanih žerjavovodij in 2 za rezervo. Ker so tudi za dosedanje žerjave potrebni novi žerjavovodje, je v tečaj vključenih 21 kandidatov. Tudi ti so resno vzeli strokovno izobraževanje in redno obiskujejo predavanja, izkoristijo pa tudi vsako priliko, da se še poleg programa priključijo žerjavovodjem pri obratovanju in si tako naberejo čim boljše prakse. Upati je, da bodo pri izpitu pokazali, da njih prizadevanja in prizadevanja predavateljev ter inštruktorjev niso bila zaman.

Pri izobraževanju žerjavovodij smo se že tako izpopolnili, da lahko izobražujemo kandidate tudi za druga podjetja, ki so se doslej še vedno pohvalno izrazila o naši metodi hitrega postopka, oziroma intenzivnega izučevanja žerjavovodij. Tako smo tudi letos za potrebe Kovinotehne Celje in Steklarne Straža v 5-tedenskem tečaju izučili 6 žerjavovodij. Kandidati so bili zelo resni in prizadevni in so pri

PISMA

Nedavno smo v našem listu objavili pismo Milana Žerjava, ki trenutno služi vojaški rok v Bjelovaru. Pred nekaj dnevi se nam je ponovno oglasil s svojim pismom, v katerem zelo lepo opisuje kraj, kjer služi vojaški rok. Takole piše:

»Objava mojega prvega pisma v Štorskem Železaru me je vzpodbudila, da vam to pot napišem nekaj o mestu, v katerem se trenutno nahajam in v katerega se bom prav gotovo še kdaj vračal.

Bjelovar je zelo lepo, tiho in mirno mesto. Mestece z mnogimi lepimi parki in sprehajališča, polnimi zelenja in bujnega življenja. Rekli bi lahko, da je to mestoce preteklosti in sedanjosti, kajti stare zgradbe, ki so jih bili zgradili še v dobi Mari-

je Terezije ali še prej, so še vedno tu, lepe in veličastne, s svojimi čudovitimi okraji. Dasi so med njimi kot gobe po dežju zrastle nove in moderne petnadstropnice, le-te nikakor ne kvirajo to veličastnost, temveč ustvarjajo harmonijo med lepim starim in modernim novim. Bjelovar je mestoce prijetnih in gostoljubnih ljudi, med katerimi se vsak tujec ugodno počuti in mu ni težko vzljubiti mestoce in ljudi v njem. Vidite, to je Bjelovar.

Prejmite veliko pozdravov od vojaka Milana Žerjava.
Uredništvo

Prepozno

— No, Marička, zdaj ga pa le daj kozarček, ko imaš že 18 let!

— Hvala, oče! Odkar ne kadim več, sem tudi pijačo pustila!

JEKLO DOMA IN V SVETU

IZGLEDI V SVETOVNI PROIZVODNJI JEKLA V LETU 1968

V letu 1968 se pričakuje porast svetovne proizvodnje jekla za ca. 5% z ozirom na leto 1966. Situacija se je precej popravila že ob koncu preteklega leta, na začetku tega leta pa se položaj še izboljšuje.

V ameriški jeklarski industriji so porastla naročila za valjano žico in tanke hladno valjane trakove. Vojna v Vietnamu ima tudi svoj vpliv na razvoj industrije železa in jekla. V letošnjem letu se pričakuje na ameriškem tržišču zmanjšanje uvoza jekla, ki je dosegel v letu 1967 10 milijonov ton in je bil za 4% večji od uvoza v letu 1966. V zadnjih mesecih preteklega leta je ameriška jeklarska industrija povečala svoje cene, ki jih utemeljuje s tem, da so cene od leta 1958 porastle le za 4%, medtem ko pa so se življenjski stroški povečali za 16%.

Komisija skupnega evropskega tržišča pričakuje, da se bo potrošnja jekla v letu 1968 povečala za 7% z ozirom na leto 1967. Kljub povečanju v letu 1968 bodo ostale kapacitete neizkoriščene.

V britanski industriji jekla pa je na koncu lanskega leta vlada velika negotovost, ki je bila posledica nacionalizacije jeklarske industrije in pa devalvacije funtsterlinga, ki je zlasti prizadela avtomobilsko industrijo, ladjedelništvo in industrijo kapitalnih dobrin. Proizvodnja v letu 1967 ni dosegla proizvodnje iz leta 1966. Cene so se povečale za 5%, kapacitete so izkoriščene le 80%. Pričakuje se, da bo zaradi devalvacije upadel uvoz v Veliko Britanijo.

Japonska industrija jekla kaže v zadnjih letih veliko ekspanzijo, ki se bo nadaljevala še v letu 1968. Japonska Federacija za železo in jeklo predvideva, da bo znašala proizvodnja od 64,8 do 69,9 mil. ton, medtem ko je znašala proizvodnja leta 1967 60 mil. ton, leta 1966 pa 47,7 mil. ton. Uvoza jekla na Japonsko, ki je znašal v letu 1967 1 milijon ton, v letu 1968 praktično ne bo.

Sovjetska zveza je dosegla v letu 1967 nov rekord v proizvodnji jekla. Proizvedla je preko 100 mil. ton surovega jekla. V naslednjih letih bo SZ dosegla ali pa celo preseгла proizvodnjo jekla v ZDA. Že v letu 1970 predvidevajo proizvodnjo 145 mil. ton. SZ si prizadeva zboljšati proizvodnjo svojih železarn in to z uporabo naravnega plina in z zmanjšanjem porabe koksa v plavžih (poraba 610 kg/t). Ude-

ležba SZ v svetovni proizvodnji jekla znaša 22%, isti procent velja tudi za proizvodnjo železne rude.

Ostale Vzhodno evropske države proizvajajo ca. 35 mil. ton, od tega Poljska in Čehoslovaška po 10 mil. ton, Romunija 4 mil. ton, Madžarska 3 mil. ton in Vzhodna Nemčija 4,8 mil. ton.

Krepitev položaja na tržišču starega železa

Skladno z izboljšanjem položaja na svetovnem tržišču jekla je prišlo v začetku tega leta tudi do stabilnosti tržišča starega železa. V zadnjem mesecu so porastle ponderirane cene starega železa ca. 2\$ in tako znaša sedanja cena \$ 32,17 za tono. Pričakuje se še nadaljnje povečanje cen. Cene starega železa še nadalje predstavljajo barometer za gibanje tendence na tržišču jekla. V letu 1967 je bila tendenca padanja cen starega železa, ki je bilo v ZDA posledica povečanja kapacitet proizvodnje surovega železa. Prihodnji razvoj na trgu starega železa bo zavisel od izgradnje kapacitet konvertorjev (trošijo manj starega železa kot SM) in od ekspanzije kontinuiranega vlivanja, kjer se zelo zmanjšuje odpadke. Zaradi tehničnih težav se bo kontinuirano vlivanje razvijalo počasneje in bo nastajal še vedno velik odpadke v valjarnah, hitreje pa se razvijajo oksingenski konvertorji, toda SM peči zavzemajo še vedno največji del proizvodnje surovega jekla.

— F. I. —

POSLEDICE UVOZA JEKLA

Prejšnje leto smo v Jugoslavijo uvozili 774.000 ton jekla, oziroma 15.000 ton manj kot leta 1966. Vendar pa je istočasno pomembno zmanjšana potrošnja jekla nasploh, kar pa ni zadelo uvoznih količin, temveč skoraj izključno domačo proizvodnjo, ki je bila zmanjšana kar za 210.000 ton. Realne proizvodne zmoglosti železarn znašajo okoli 1.650.000 ton, vendar smo v prejšnjem letu proizvedli vsega 1.440.000 ton. Pri tem je bilo na domačem tržišču prodanih 1.095.000 ton, 247.000 ton smo izvozili, blizu 100.000 ton jekla pa je ostalo v skladiščih.

Po podatkih železarn lahko asortimanska struktura domače proizvodnje jekla pokrije več kot 70% potreb potrošnikov. Vsekakor bi bilo glede na to dejstvo razumljivo, da bi se bil uvoz ustrezno zmanjšal.

V letu 1966 je imela črna metalurgija relativno pozitivne rezultate poslovanja. V prejšnjem letu pa je prišlo do izrednega poslabšanja finančnih rezultatov, predvsem zaradi slabega izkoristka kapacitet.

Celotni dohodek železarn je v prejšnjem letu znašal 4.178 milijonov dinarjev, kar pomeni, da je bil v primerjavi z letom 1966 manj-

ši za 388 milijonov dinarjev. Družbeni proizvod je znašal 1.149 milijonov dinarjev in je torej manjši za 270 milijonov. Neto produkt je dosegel 336 milijonov in je manjši za 336 milijonov dinarjev. Železarne so ustvarile dohodek za razdelitev v višini 595 milijonov dinarjev, v predhodnem letu pa 950 milijonov dinarjev. Bruto osebni dohodki so v prejšnjem letu znašali vsega 601 milijon dinarjev, v predhodnem letu pa 703 milijone dinarjev. In končno, namesto 203 milijonov dinarjev v skladih, kakršni so bili v letu 1966, so v prejšnjem letu železarne kot panoga ustvarile izgubo v višini 30 milijonov dinarjev. Samo pet podjetij je pozitivno zaključilo leto v skupnem znesku 69 milijonov dinarjev, vendar je šest podjetij na drugi strani ustvarilo izgubo v višini 99 milijonov dinarjev.

Kljub temu, da taki rezultati črne metalurgije niso bili samo posledica pretiranega uvoza jekla, ima uvoz jekla pri tem vsekakor dominantno vlogo. Na nesrečo se mora s podobnimi pojavi računati tudi v tem letu, saj železarne še niso likvidirale starih zalog, a letošnja proizvodnja niti približno ni pokrita z naročili.

Po »Ekonomski Politiki«

RAZGOVOR

»Pomisli, dragi, pravkar sem brala, da so Angleži poslali nekaj misionarjev k ljudožerem.«

»Kaže, da je tam doli spet lakota.«

V POSTOJSKI JAMI

— Janez, ta jama je pa res lepa. Bogve, koliko časa so jo vrtali?

PREVIDNOST

— Ne razumem, zakaj me zavračate, ko prosim za roko vaše hčere. Sami vedno trdite, da imam neoporečen značaj.

— Saj prav zato. Moja žena bi vas vse življenje stavila menini za vzgled, tega pa jaz ne bi prenesel!

Rezervirani hotel za Kompasove goste

Kompasov izlet

Kompas prireja vsak mesec nadvse zanimiva avtobusna potovanja v najrazličnejše predele Evrope. Cilj potovanja je spoznavanje zanimivosti in prijetno izletniško vzdušje.

Tako bodo v času od 28. 4. do 5. 5. ter od 12. 5. do 19. 5. torej v dveh izmenah, priredili prvomajski izlet na Korziko in na Azurno obalo. Cena osemdnevnega potovanja za osebo znaša 1.290 N-din. Vse podrobnosti v zvezi z izletom se dobe pri poslovalnici Kompassa v Celju.

NAŠI OBRAZI

Rad se spominjam prvih volitev v DS podjetja

Nišli smo ga v mehanični delavnici kjer dela kot ključavničar. Že pred vojno se je izučil tega poklica. Njegovo prvo delovno mesto je bilo na Jesenicah, potem pa ga je zajel vrtinec II. svetovne vojne in kinalu po vojni se je znašel v Storah, kjer dela še danes. V teh 22. letih je delal najprej v livarni sive litine kot vzdrževalec,

pozneje pa je odšel v mehanično delavnico. Njemu smo namenili današnji razgovor.

Tov. Štarlekar, čuli smo, da ste bili član prvoizvoljenega delavskega sveta, ki je prevzel upravljanje podjetja v svoje roke v letu 1950. Bi nam hoteli kaj več povedati o tem prvem zgodovinskem zasedanju delavskega sveta?

Zelo rad se spominjam tega dogodka in o tem rad govorim. Sicer pa večina takratnih članov še danes dela v podjetju. Seveda marsikateri delavec takrat ni razumel, kaj pomeni ta zgodovinski dogodek, zato smo bili na raznih forumih podučeni o bližnjem samoupravljanju, ko se je pri nas uresničilo marksistično-leninistično gesto: tovarne delavcem!

Se morda spominjate kako so izgledale prve volitve?

Spominjam se, da je kandidatno listo vložila sindikalna podružnica in da so bili kandidati izvoljeni z veliko večino glasov. Same volitve so bile tako slavnostne kot nikoli pozneje.

Kako je potekalo zasedanje prvoizvoljenega delavskega sveta?

To zasedanje je moralo biti enkrat v mesecu septembru 1950. leta. Ne spominjam pa se več v katerih prostorih se je vršilo. Sejo je otvoril predsednik sindikalne podružnice, to je bil takrat tov. Krivec. Seji je

predsedoval najstarejši član delavskega sveta, to pa je bil takrat tov. Polanc.

Kdo pa je bil predsednik delavskega sveta?

Torej, po poročilu o poteku volitev v delavski svet, ki je bil takrat seveda samo eden, smo izvolili prvega predsednika delavskega sveta. Glasovanje je potekalo z dviganjem rok in soglasno je bil za prvega predsednika izvoljen tov. Voga, ki je bil takrat šef priprave dela. Njegova izvolitev je bila pozdravljena s spontanim in navdušenim ploskanjem.

Kako ste izvolili upravni odbor?

Potem, ko je tedanji direktor, tov. Svetek, podal poročilo o gospodarskem položaju v podjetju, smo izvolili upravni odbor. Spominjam se, da smo izvolili tov. Tofanta, Žmaharja, Leskovška in Boršiča. Ostalih se ne spominjam.

Se morda spominjate kdaj je delavski svet dejansko prevzel upravljanje v svoje roke?

Kmalu po prvem zasedanju. Vse je bilo zelo slavnostno. Najprej smo tri ure udarniško delali potem pa smo se vsi zbrali v hali valjarne, kjer se je vršila slovesna predaja ključev. Ključ je sprejel predsednik delavskega sveta tov. Voga.

Kasneje ste bili vi sami predsednik delavskega sveta podjetja. Česa se v tem obdobju najraje spominjate?

Rekel bi, da so bili takrat v podjetju zlati časi. Dela je bilo dovolj in nikoli si nismo tako belili glave zaradi denarja kot si jo danes. V času moje mandatne dobe pa smo odprli tudi nov elektroplavž, ki je bil takrat edini v Jugoslaviji in menda drugi v Evropi. Tudi ta dogodek je bil nadvse slavnosten. Na plavžu, kjer je bila slavnostna tribuna sem imel uvodni referat. Na tribuni sta bila tudi tov. Kotnik in Breclj, kot republiška predstavnik.

Po vsem tem bi lahko rekel, da ste pravi veteran samoupravnih organov. Ali ste opravljali še kakšne druge važne funkcije?

Bilo jih je toliko, da se vseh gotovo ne bom spomnil. Najtežje je bilo tista štiri leta, ko sem bil predsednik stanovanjske komisije. Teško je namreč deliti stanovanja, ki jih nimaš, pa čeprav se je takrat veliko gradilo in je bilo samo v enem letu 56 stanovanj na razpolago. Toda prosilcev je bilo veliko...

Trenutno sem član DSP in UO. Kaj delate v svojem prostem času?

Ce vam povem, da imam hišo, nekaj zemlje in pa veliko družino, potem si lahko mislite, da mi dela nikoli ne zmanjka. V Kompolah urejamo komunalne naprave. Najprej smo z udarniškim delom napravili cesto in to od šole v Kompolah pa vse do Svetine. Potem smo

adaptirali šolo, nazadnje pa smo napeli vse sile, da smo zgradili za celo naselje še vodovod. Ce bi bilo kaj denarja bi zgradili še take objekte, s katerimi bi privabljali turiste...

Tov. Štarlekar, za vaše prijazne odgovore se vam najlepše zahvaljujemo. Pri vašem nadaljnjem delu pa vam želimo še nadaljnjih uspehov.

M-M

Nezgode pri delu

V mesecu marcu je bilo po obratih in oddelkih naslednje število nezgod pri delu:

Elektroplavž	2
Jeklarna	4
Valjarna	4
Livarna valjev	1
Livarna sive litine	2
Mehanična delavnica	2
Ekspedit	1
Gradbeni oddelek	1
Razvojni oddelek	1
Skupaj:	18

Na poti z dela je bila prijavljena 1 nezgoda iz jekalne.

Pri delu so se poškodovali

ELEKTROPLAVŽ

DOBERSEK Ivan je sestopal z vagona in je padel na tla ter si poškodoval desno nogo in prsni koš. Zaradi velikega števila prispeh vagonov tisti dan so delavci hiteli razkladati ter se je na popočanski izmeni ponesrečil še en delavec.

VOVK Franc je stopil z vagona na tla. Stopil je na grudo rude in si zvil desno nogo v gležnju.

JEKLARNA:

VOVK Janez. Pri zlaganju ingotov so mu zdrsle klešče. Izgubil je ravnotežje, ter se z levo roko oprl na vročo kobilico in si opeknel dlan.

SKOBERNE Martin je nameščal jeklarsko svinjo za razbijanje. Z roko je

držal za rob bremenskega magneta in usmerjal breme. Ko je žerjavovodja odložil breme in izključil magnet, se je magnet nagnil in mu stisnil kazalec na levi roki ob svinjo.

KOČEVAR Jože je z verigo zapenjal prekucnik na žerjav. Žerjavovodja je pričel prehitro dvigati ter je veriga stisnila tovariša Kočevarja za kazalec desne roke.

BERK Martin. Pri polaganju tračnice v komoro je tračnica padla v 20 cm globok kanal. Tov. Berk je stal v kanalu in ni mogel pravočasno odmakniti noge ter mu je tračnica padla na levo stopalo.

VALJARNA:

CATER Franc. Pri nakladanju valjanih palic na voz je vez naoljenih palic na enem koncu padla z voza in mu poškodovala nart leve noge.

DEBELICA Mirko je razkladal gredice s štirosnika na tla. Ko je odpenjal verigo mu je padla gre dica na desno nogo in mu poškodovala gleženj.

TURNSEK Zmagoslav. Pri navijanju valjanih palic ga je konec palice opeknel po goleni leve noge.

CATER Martin. Pri nakladanju valjanih palic se je kavelj verige zapel za tračnico na deponiji. Žerjavovodja je verigo napel, takrat je veriga odskočila navzgor, kavelj na koncu verige pa ga je udaril po glavi in ga močno poškodoval po temenu. Tov. Cater pri delu pod žerjavom ni uporabljal zaščitne čelade.

LIVARNA VALJEV:

URLEB Anton je s krampom razbijal žlindro in mu je priletel drobec v desno oko.

LIVARNA SIVE LITINE:

SKOFLEK Albin. S sodelavcem sta nesla ročno ponovco težko ka. 70 kg. Imenovani je hodil zadenjski in se je spotaknil ob kalup, ter se vsedel na vroč lilek, nekoliko prej oddlitega kalupa. Iz ponovce pa mu je tekoče železo brizgnilo za desni čevljin in ga opeklo po nartu.

KRIZNIK Vinko se je polil z vročo vodo, ki jo je za umivanje rok grel na odprti koksovki. Opeknel se je po podlaktu leve roke.

MEHANIČNA DELAVNICA:

ZUMER Ivan je dvigal delovno mizo šepinga. Med vrtenjem ročice za dviganje, se je ročica, ki je na vzmet izmaknila iz zob na vretenu ravno med potiskanjem navzdol. Z roko je zadel ob tla in si poškodoval zapestje.

SALIC Tomo je popravil grabilec. S težkim kladivom je zabijal čep. Od nastavka iz sive litine se je pri udarcu odkrušil drobec, prebil zaščitno rokavico in mu poškodoval hrbtno stran leve roke.

EKSPEDIT:

KOKOL Anton. Pri zlaganju pločevine je sodelavec neprevidno spustil blok, ki je imenovanemu stisnil palec na desni roki.

GRADBENI ODDELEK:

JURKŌSEK Ivan je nakladal opeko v samokolnico. Slabo zložena skladovnica se je pričela rušiti in mu je opeka padla na četrti prst leve roke.

RAZVOJNI ODDELEK:

ZOHAR Antonija. Steklenica z bromom se ni dala odpreti, zato je z leseno palico udarila po zamašku. Steklenica se je razbila, tekočina pa ji je brizgnila po roki in jo opekla.

Na poti na delo se je poškodoval ARTICEK Ivan iz Jeklarne. Padel je s kolesom in si poškodoval desno roko.

Primerjava števila nezgod v mesecu marcu v zadnjih petih letih:

leta	1964	1965	1966	1967	1968
Nezgode pri delu	18	24	20	14	18

Nezgode na poti	1	3	3	1	1
-----------------	---	---	---	---	---

Povečanje števila nezgod v marcu je opaziti tudi v preteklih letih. Analiza nezgod pa pokaže, da bi največ 3 nezgode lahko pripisovali spomladanski utrujenosti. Bilo pa je več primerov kršitve varnostnih predpisov.

Za delavce na rudnem dvoru bi bilo dobro pripraviti demonstracijo varnega sestopanja z vagonov. Prihranek na času, pridobljen pri skakanju z vagona, ne koristi prav nikomur.

Služba varstva pri delu

KADROVSKE VESTI

V mesecu marcu 1968 so bile naslednje kadrovske spremembe v našem podjetju

IZ JLA SO SE VRNILI IN PONOVO ZAPOSILI V NAŠI DELOVNI SKUPNOSTI

SELIČ FRANC, elektromehanih, elektroobrat; SKOBERNE MARTIN, delavec, jeklarna; DIACCI CIRIL, električar, energetski obrat; GREŠAK STANISLAV, električar, elektroobrat; HITI MARTIN, strojni ključavničar, mehanična delavnica; VODEB Valter, strojni ključavničar, mehanična delavnica; PAULIČ ALOJZ, pomožni delavec, mehanična delavnica; STOKAVNIK KARL, kovinostrugar, obdelovalnica valjev; SITAR FRANC, strojni ključavničar, obdelovalnica valjev; ŠARLAH JOŽE, strojni ključavničar, energetski obrat; VRTOVEC VLADO, obratni električar, elektroobrat.

NOVI ČLANI DELOVNE SKUPNOSTI

SENČIČ Rudolfa SREČKO, dipl. metalurški inženir, naš študent, končan študij na Metalurški fakulteti, zaposlen kot pripravnik; STARLEKAR FRANC, ključavničarski delavec, valjarna; KOROŠEC BORIS, ključavničarski delavec, valjarna; VIDEC EDVARD, delavec, valjarna; OCVIRK LEOPOLD, ključavničarski delavec, valjarna;

čavničarski delavec, valjarna; MURKO LEOPOLD, delavec, valjarna; ZAVRŠEK OTO, delavec, valjarna.

NA ODSLUŽENJE KADROVSKEGA ROKA V JLA SO ODŠLI

FIDLER JOŽE iz delovne enote obdelovalnica valjev; CIMERMAN ROBERT iz valjarne; DEČMAN MIHAEL iz priprave vzdrževanja; MRAVLJAK IVAN iz elektroobrata; GUČEK MILAN iz elektroobrata; ZORKO RAFAEL iz šamotarne; PLAHUTA FRANC iz livarne sive litine; TESNER ZLATAN iz mehanične delavnice.

DRUGAM NA DELO STA ODŠLA

RAZBORŠEK VINCENC iz gradbenega oddelka in KOPRIVC LUDVIK iz livarne sive litine, oba sta samovoljno zapustila delo.

ZAKONSKO ZVEZO JE SKLENIL

RANČAN FRANC iz delovne enote elektroplavž.

Na novi življenjski poti mu želimo obilo družinske sreče!

NARAŠČAJ V DRUŽINI SO DOBILI

ŽABERL FRANC iz energetskega obrata; KUMPERGER IVAN iz priprave vzdrževanja – tehnični sektor; KORENT KONRAD iz priprave vzdrževanja – tehnični sektor; ULAGA ANTON iz OTK; ŽAVSKI FRANC iz valjarne; TOMPLAK KARL iz gradbenega oddelka; MUHA FRIDERIK iz valjarne; MLAKAR FRANC iz jeklarne.

Čestitamo!

delni mizarni. Delo v modelni mizarni je uspešno vodil do leta 1958, nakar je bil premeščen v pripravo dela obrata livarne in od tam v centralno pripravo proizvodnje, ko je bila ta formirana, kjer je delal na delovnem mestu tehnologa za livarske izdelke. Bil je redno upokojen dne 16. 12. 1967 pri 40 letih delovne dobe. Na predlog tehnične vodstva podjetja in lastno željo je redno delal do 31. 3. t. l. v pripravi proizvodnje.

MANDIČ CECILIJA, rojena 21. 10. 1910 v Tolskem vrhu, sedaj stanuje na Pečovju nad Štorami. S svojim sedemnajstim letom starosti se je zaposlila kot gospodinjska pomočnica in v tem svojstvu delala pri različnih delodajalcih do 1941. leta, ko je bila po okupatorju izseljena v Srbijo. Po vojni se je vrnila in februarja 1948 zaposlila v tovarni nogavic Polzela, kjer je delala do leta 1950. Ker je dom potreboval gospodinjo, je ostala doma do 1958. leta, nakar je vstopila na delo v Železarno Štore, kjer je delala kot pomožna kuharica v oddelku družbene prehrane do 31. 3. 1968, ko je bila redno upokojena.

REDNO, OZIROMA STAROSTNO

TOFANT IVAN, rojen 26. 12. 1916. leta v Kompolah, kjer tudi stanuje. Takoj po zaključni osnovnošolski obveznosti se je s 15. letom vključil na delo v Tovarni emajlirane posode Celje kot delavec, kjer je delal do septembra 1936. leta, ko je bil ob stavkovni akciji odpuščen z dela in dve leti brezposeln. V Rušah pri Mariboru se je izučil za varilca in nato občasno dobil delo v Železarni Štore. V letih 1938–1939 služil redni vojaški rok. Marca 1940 je dobil redno in stalno delo v Železarni Štore, ter bil razporejen v obrat jeklarno. Novembra 1942. leta je bil vsled sodelovanja z narodnoosvobodilnim gibanjem od okupatorja aretiran. Najprej zaprt v starem piskru v Celju, nato v Mariboru, kjer je bil obsojen na smrt. Kazen ni bila izvršena, bil pa je odpeljan v taborišče Dachau, od koder se je vrnil po končani vojni. Avgusta 1945 se je lahko ponovno zaposlil v jeklarni našega podjetja, kjer je delal do 23. 3. 1968, ko je bil redno upokojen. Opravljal je dela rezalca, žerja-

vovodje in na kraju zakladalca na saržirnem stroju. V času zaposlitve v našem podjetju je opravljal razne družbeno-politične funkcije, predvsem v sindikalni organizaciji in kot član organov upravljanja tako DSP in DSE ter še ob upokojitvi član UO podjetja.

INVALIDSKO

KOTUR, roj. ČRETNIK MARIJA, rojena 23. 2. 1920 v Črnljici pri Šentjurju, sedaj stanuje v Štorah. Ceprav je želela, se ni mogla izučiti poklica, predvsem zaradi slabega zdravja, tako je z 18 letom začela delati pri tujih ljudeh, predvsem kot gospodinjska pomočnica. Med drugo svetovno vojno je bila odpeljana v taborišče in prisilno delo v Nemčiji, od koder se je srečno vrnila in leta 1947 začela z delom v našem podjetju. Najprej je delala v livarni in od leta 1944 dalje v valjarni. Opravljala je dela na delovnem mestu vozača gredic in vratičarja. Dne 15. 3. 1968 je bila vsled slabega zdravstvenega stanja invalidsko upokojena kot invalid I. kategorije.

Kadrovska služba

Televizijski stolp visok 537 m

V počastitev 50. obletnice oktobrske revolucije bodo v Moskvi dogradili in izročili svojemu namenu televizijski stolp, visok 537 m. Spodnji del stolpa do višine 384 m je votla betonska cev, v njej je troje osebnih in tovorno dvigalo. Zgornji del stolpa je 153 m visoka antena. Dvigalo za omenjeni stolp je dobavila nemška tovarna Stahl iz Stuttgarta v sodelovanju z družbo AEG Telefunken. Največja hitrost dvigala bo 7 m/sek. Za premagovanje višine 350 m bo dvigalo potrebovalo 58 sek. Omenjena dvigala so najhitrejša v vsej Evropi. Vsako dvigalo je opremljeno z miniaturnim računalnikom, ki uravnava hitrost kabine, pogon in zaviranje. Med osnovne zahteve, ki jih mora računalnik upoštevati, sodi najkrajši možni vozni čas med dvema točkama z mirnim, nesunkovitim zagonom in zaviranjem.

UPOKOJENI SO BILI

REDNO

RUPNIK IVAN, dipl. inž. kemije, rojen 16. 6. 1901 v Čekovniku pri Idriji. Kot diplomiran inženir kemijske stroke se je najprej zaposlil leta 1937 v topilnici Topusko v Srbiji, delal nato v Smederevu, ter leta 1940 do 1948 v Železarni Jesenice kot asistent v jeklarni. Dne 1. 4. 1948 je bil z odločbo personalne uprave generalne direkcije za črno metalurgijo Jugoslavije premeščen v Železarno Štore. V našem podjetju je delal devet let

na delovnem mestu obratovodje jeklarne. Aprila 1957 je postal glavni metalurg in januarja 1965 metalurški svetnik do 31. 3. 1968, ko je bil na lastno željo starostno upokojen.

LOGAR GABRIJEL, rojen 24. 3. 1908 v Šmartnem pri Ljubljani, sedaj stanuje v Bukovžlaku pri Teharjih. 1926. leta se je izučil mizarskega poklica in se zaposlil pri privatnem obrtniku. Pri obrtnikih je delal do 1935. leta, ko se je zaposlil v Železarni Štore, najprej kot delavec in nato 1944. leta kot mojster v mo-

Kotur Marija

Rupnik Ivan

Tofant Ivan

OPOZORILO!

Uredništvo Štorskega Železarja opaza, da nekateri člani delovne skupnosti, ki odhajajo v pokoj, kljub naši prošnji, ne dostavljajo osebnih fotografij v objavo.

Ponovno prosimo vse, ki stoje pred upokojitvijo, da si pravočasno oskrbe osebno fotografijo, v želji, da bi bile naše objave čimbolj popolne in dosledne.

Za uvidevnost se že vnaprej zahvalujemo!

Uredništvo

Delovno dolžnost so prekršili

IVAN ŽOHAR

V mesecu marcu 1968 se je komisija za varstvo delovnih dolžnosti pri delavskem svetu podjetja dvakrat sestala in obravnavala 21 primerov prijavljenih kršitev. V dveh primerih je komisija ugotovila, da niso bili podani znaki kršitve delovne dolžnosti.

Hujše so prekršili delovno dolžnost in bili kaznovani:

— Z JAVNIM OPOMINOM:

1. KOVAC FRANC, iz elektroplavža, je dne 13. 12. 1967 dve uri neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

2. LABOHAR IVAN, iz jeklarne, je dne 16. 1. 1968 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

3. FENDRIH STANKO, iz elektroplavža, dne 4. 1. 1968 ni nosil zaščitne čelade ter je malomarno opravljal svoje delo in je na opozorilo delovodje reagiral tako, da je zapustil delovno mesto in odšel domov — javni opomin.

4. VIDEK MILAN, iz livarne sive litine, dne 4. 2. 1968, kot kurjač sušilnih peči, ni prestavil jedra za kokile v drugo sušilno peč, zaradi česar jedra niso bila pravočasno suha — javni opomin.

5. SKET FRANC, iz livarne sive litine, dne 9. 1. 1968, ko je končal z delom, ni zaprl ventila za odvod mešanega plina na oddušniku pri Herman peči II — javni opomin.

6. BELAK JOZE, iz oddelka tehnične kontrole, si je dne 16. 2. 1968 samovoljno vzel prosti dan, zaradi česar ima za ta dan neopravičen izostanek — javni opomin.

7. SIMIĆ MILOŠ, iz jeklarne, je dne 15. 2. 1968 prišel na delo v vinjenem stanju, kar je imelo za posledico neopravičen izostanek — javni opomin.

8. POLAK MAKS, iz jeklarne, je dne 28. 2. 1968 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

9. PAHOLE ALOJZ, iz valjarne, je dne 28. 2. 1968 prišel vinjen na delo, zaradi česar ga je delovodja odstranil z dela in mu pisal za ta dan neopravičeni izostanek — javni opomin.

10. JELEN IVAN, iz elektroplavža, je dne 7. 3. 1968 v nočnem času prepustil upravljanje žerjava praktikantu, ki je bil tako nespreten, da je prišlo do pretrganja magnetnega kabla — javni opomin.

11. DOBERŠEK IVAN, iz elektroplavvodje brutalno nastopil zoper sodelavca Jelen Ivana, ki je Doberšku očital, da je raztresel grafit po prosti, da je nazadnje vrgel čelado proti Jelenu, ta pa se je zadnji hip izmaknil in tako je čelada priletela v šipo na vratih pisarne in jo razbila — javni opomin.

12. ČAVŽ FRIDERIK, iz livarne sive litine, je dne 18. 3. 1968 prišel vinjen na delo, zaradi česar ima neopravičen izostanek z dela — javni opomin.

13. TRUPEJ FRANC, pomožni delavec na prometu, v sredini meseca januarja, ni izvršil delovnega naloga obratovodje o čiščenju snega okrog kurilniške stavbe, lokomotivskih kanalov in kurilniških delavnic — javni opomin.

— Z ZADNJIM JAVNIM OPOMINOM

14. LONČAR STANKO, iz jeklarne, je dne 30. 12. 1967 neopravičeno izostal z dela — zadnji javni opomin.

15. OJSTERSEK ANTON, iz valjarne, je dne 10. 2. 1968 prišel vinjen in utrujen na delo, kar je imelo za posledico,

da je že takoj na začetku dnevine vtaknil palico v napačno kalibro in je zaradi tega prišlo do izmečka, zato ga je mojster odstranil z dela in ima za ta dan neopravičeni izostanek — zadnji javni opomin.

16. BEZGOVSEK SLAVKO, iz livarne sive litine, dne 27. 2. 1968 ni prišel na delo — zadnji javni opomin.

17. LAVRIHA RUDOLF, iz valjarne, je dne 4. marca 1968 neopravičeno izostal z dela — zadnji javni opomin.

18. KUKOVIČ MARTIN, iz valjarne, je dne 2. 3. 1968 ponovno neopravičeno izostal z dela, oziroma izostanka ni mogel opravičiti z zdravniškim potrdilom — zadnji javni opomin.

19. GAJSEK MIROSLAV, iz elektroplavža, je dne 11. 3. 1968 prišel vinjen na delo, med delom pa se je tako napil, da je bil popolnoma nesposoben za delo in ga je delovodja s pomočjo čuvaja odstranil z dela — zadnji javni opomin. Primerjava z izrečenimi ukrepi v mesecu marcu 1966 in 1967 je naslednja:

	opomin	javni opomini	zadnji javni opomini
marec 1966	14	11	3
marec 1967	9	5	1
marec 1968	—	12	6

Iz pisarne pravne službe

Novosti v strokovni tehnični knjižnici

Abecedni imenski katalog. Izd. Društvo bibliotekarjev Slovenije, NUK, 1967, s-2 40 4.

Zbirka propisa o preduzečima. Drugo dop. i proš. izdanje, IPK, br. 17-18, Zagreb 1967, s-2406.

Tehnološka problematika v proizvodnji E-jekla. Metalurški inštitut Ljubljana, 1967, s-3281.

Parfenov A. M.: Osnovi aglomeriranja železnih ruda. Udruženje jugosl. železara, Beograd 1967, s-3282.

Taschenbuch der Giesserei-Praxis 1968, inv. 2097.

Giserei-Kalender 1968, sign., inv. 2098.

Purić L.: Zbirka saveznih i republičkih propisa o zaštiti na radu. Izd. »Privredni pregled« Beograd 1967, s-1851.

Treatise on Analytical chemistry. Part III, Vol. I. Analytical chemistry in Industry, 1967, s-2320/III-1.

Berežinski A. I.: Utilizacija ohlađenije i očištkava konverternih gazov. Moskva 1967, s-1850.

Degen Božena: Najvažnije o zapisniku. Izd. »Delavska univerza« Celje, 1967, s-2405.

Aleš F.: Osnove varstva pri delu. Izd. »Tehnični biro za varstvo pri delu« Maribor 1967, s-1854.

Aleš F.: Tehnično varstvo pri delu. Izd. »Tehnični biro za varstvo pri delu«, Maribor 1967, s-1853.

Zdravstveno varstvo delavcev na delovnem mestu — Lajevec S — Tehn. biro za v. pri delu s-1852.

Zvokelj J.: Jekla za nizke temperature. II. UJZ, Beograd 1967, s-3283.

IT-priručnik. Obrada-montaža-tehnologija. »Rad« Beograd, 1967, s-2407.

Koxtev A.: Osnovi standardizacije v mašinstroenju. Izd. »Mašinstroenje«, Moskva 1967, s-1855.

Proizvodstvo i svojstva stali i splavov. Vipusk 55. Izd. »Metallurgija«, Moskva 1967, s-1856.

Šlakonji režim domennih peče. Izd. »Metallurgija«, Moskva 1967, s-1857.

Priručnik za termičku obradu metala u sonim kupatilima. Prvo izdanje, Beograd 1959, s-2409.

Rapatz F.: Die Edelmetalle. Springer-Verlag Berlin 1951, s-1865.

Metalbiroov ključ za čelik, Zagreb, Izd. »Metalbiro« 1962, s-3286.

Univerzalni katalog jugoslovenskih čelika. Metalbiro, Zagreb, 1963, s-1863.

Jugoslovenska i inostrana dokumentacija zaštite na radu, Niš 1968, s-2408/1. 2. Sinko V. I.: Upravljanje kačestvom proizvodnje u proizvodnji. Izd. »Jekonomika« Moskva 1967, broš. s-1862.

Goljubovskij G. M.: Puti povišenja kačestva proizvodnje. Izd. »Mašinstroenje« Moskva 1967, s-1860.

Legirujušće splavi. Sbornik trudov cničm. Vipusk 57, »Metallurgija« Moskva 1967, s-1861.

Pročnost metallov pri cikličeskijh nagruzkah. Izd. »Nauka« Moskva 1967, s-3284.

Kapaciteti osnovnih pogona železara. UJZ, Beograd 1963, s-1859.

Bolhovitinov, N. F.: Metallovedenie i termičeskaja obrabotka. »Mašgiz« Moskva 1958.

Daevs K.: Zustandsschaubild der unlegierten Stähle. Verlag Stahl-Eisen, Düsseldorf 1960, s-1866.

Proizvodstvo stali i staljnoga litja. Sbornik Trudov. Vipusk V. Izd. »Metallurgija« Moskva 1967, s-1867.

Teorija avtomatičeskogo regulirovanja. Knjiga 1. (Tehničeskaja kibernetika) »Mašinstroenje, 1967. Knjig 2, s-1868/1, 1868/2.

Seager O.: Kann man Unfallverhütung lernen? Aulis Verlag Deubner & Co. s-2126, b. d.

Organisation der Schmirer, von Willy Lüttgens, Verlag »Industriemeister« Hamburg, b. I. s-1870.

Bedeutung der Schmirerungstechnik ... an Maschinenanlagen. Verlag Stahl-Eisen, Düsseldorf 1963, s-3287.

ZAHVALA

Podpisani Kožuh Albin se iskreno zahvaljujem za sprejeto darilo, ki sem ga dobil od Halerjeve izmene v valjarni ob mojem odhodu v pokoj. Posebno se zahvaljujem tovarišu mojstru Halerju za ves njegov trud in za poslovilne besede. Zahvaljujem se tudi podjetju Železarni Štore za nagrado, ki sem jo prejel ob odhodu v pokoj. Obenem želim celotnemu kolektivu obilo uspeha pri nadaljnjem razvoju.

Kolektiv Železarne in sindikalno podružnico tovariško pozdravljam. Kožuh Anton

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem podjetju za prejeto denarno pomoč. Iskreno in prisrčno zahvalo sem dolžna tudi vsem članom obratovodstva valjarne, posebno še tov. obratovodji, ing. Urbančiču za vse kar je storil zame in tov. Halarju, delovodji izmene, ki je bil organizator darila, ki sem ga prejela za spomin in ki mi bo meril čas in spomin na moje sodelavce.

Še enkrat se vsem iskreno zahvaljujem, obenem pa jim želim obilo uspeha za praznik dela, 1. maj. Kotur Marija

Po dolgoletni, mučni bolezni je umrl 23. marca t. l. v Laški vasi v starosti 77 let upokojeni mizar šamotarne Ivan Žohar. Pri predpostavljanih in med sodelavci je veljal za marljivega in zanesljivega delavca, žal pa je moral že leta 1950 pustiti zaposlitev, bil je upokojen. Žohar je šel v življenje skozi mnoge težke preizkušnje, trdo je moral delati, predno si je lahko ustvaril dom in ognjišče, potem pa je bilo treba preskrbeti 7 otrok. Bil je izredno delaven in žilav, tako je premagal vse napore in se bližal cilju, ob domačem ognjišču živeti v miru s svojo družino. Toda pot do cilja je bila izredno težka, svet je zajela prva svetovna vojna in Žoharja so kakor mnogo tisoč naših ljudi vtaknili v avstrijsko uniformo, obredel je veliko bojišč, najtežje je bilo na soški fronti. No, vojna je minila, toda za delo je bilo težko; čeprav je bil dober tesar in mizar, je moral daleč s trebuchom za kruhom, delal je v Zagrebu, v Pulju, v slavonskih

gozdovih je podiral in žagal drevje, da si je pristižil denar za oskrbo in štedil za postavitev lastne hiše. Ko je bila družina pod svojo streho, se je leta 1928 zaposlil v šamotarni kot mizar in delal tam vse do upokojitve. Se bi bil delal, če ga ne bi bolezen ovirala. Nihče pa ni mislil, da je ta bolezen take vrste, ki bo Žoharja izmučila in pokončala na tako krut način. Čeprav vemo, da je zakon življenja trd in da je smrt neizogibna, sočustvujemo z vsakim bolnikom, še bolj pa z bolnikom, ki se mora toliko let vse bolj mučiti, preden pride odrešitev — smrt. Toliko vere v življenje je nosil v sebi, toliko ljubezni in skrbi za svoje najdražje, nad vsem tem pa je prežala smrt in zmagala, kruta, neizprosna. Velika udeležba na pogrebu je še enkrat dokazala, kako spoštovan je bil pokojnik in koliko ljudi sočustvuje z užaloščeno družino. R. U.

IZJAVA

Podpisana izjavljam, da nisem avtorica članka, ki je bil objavljen v prejšnji številki »Storskega Železara« pod naslovom »Sanje ob osmem marcu«, česar me mnogi obtožujejo. Upam, da se bo avtor članka sam javil.

Cuvan Olga

v Storah

Od 4. do 5. 5. 1968 — »ONA IN NJENI MOŽJE«, ameriški CSP barvni film.

Film je eden od najbolj zabavnih in razkošnih komedij posnetih v zadnjem času.

Od 11. do 12. 5. 1968 — »GROM IN PEKEL«, francoski SCP film.

Drama, ki prikazuje osamljeno življenje človeka in razkriva njegovo čudaško a v osnovi plemenito gledanje na svet, je ena najboljših kreacij režiserja Denys de la Patelliere, kateri na duhovit način obravnava komplicirane odnose med ljudmi.

Od 18. do 19. 5. 1968 — »IZLET NA TAHITI«, francoski SCP barvni film.

Povest o človeku — ljubimec,

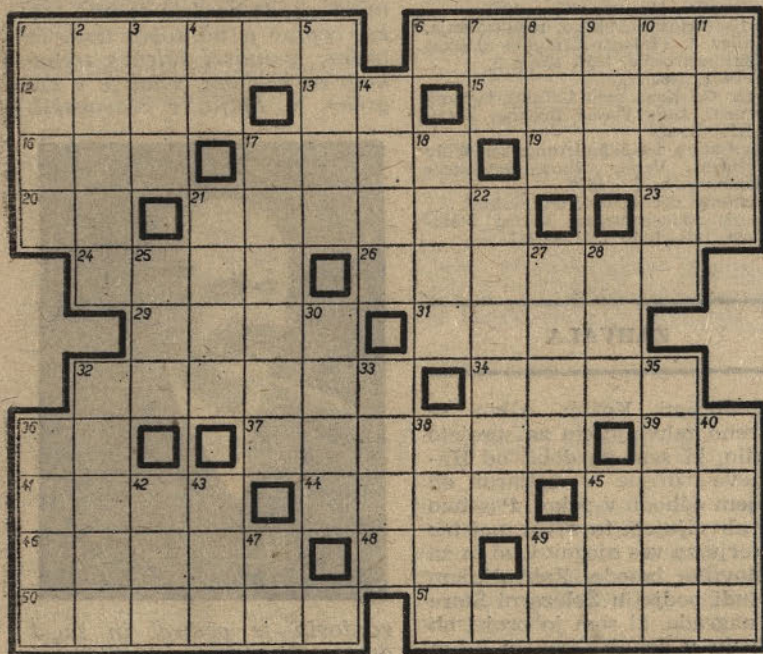
ki ljubi udobno življenje v brezdelju in osvajanju lepotic. Po mnogih razburljivih avanturah doživi prevaro na Tahitiju, kjer je preveč zašel v nastavljene nežne mreže. Film je posnet v prirodi Tahitija. Je zelo uspeša komedija.

Od 25. do 26. 5. 1968 — »CAT BALLOU«, ameriški barvni film.

Satirični vestern. Komedija v kateri se menjajo dramatične in komične situacije, z izredno igro Jane Fonda, Lee Marvinina in Nat King Cola.

V filmu so zastopani vsi elementi klasičnega vesterna. Film je dobil pomembne nagrade za scenarij in glavno vlogo revolveša.

KRIŽANKA — KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. mesto v srednji Italiji; 6. ena od šest republik; 12. delo, opis, skladba; 13. začetnici slovenskega pesnika; 15. trditev, listina; 16. zora, zarja; 17. skup nabrekli; 19. jed; 20. simbol za aluminij; 21. sadež, sir; 23. slovenski tednik; 24. nadležna žuželka; 26. osamljenost; 29. opis; 31. poživljajoča pijača; 32. skup strjene krvi; 34. geometrijski pojem; 36. dva sosedna soglasnika; 37. mesto v severni Afriki; 39. oblika glagola biti; 41. kmečko orodje; 44. v letih; 45. izrastlina na koži; 46. skandinavsko žensko ime; 48. veznik; 49. šahovska figura; 50. priboljšek bogatih sladokuscev; 51. žensko ime.

NAVPIČNO:

1. drža; 2. ameriška raketa; 3. tonovski način; 4. simbol za osmij; 5. čistilno sredstvo; 7. dva različna soglasnika; 8. borba; 9. vzdevek bivšega predsednika ZDA; 10. kraj na polotoku Krimu; 11. drugo ime za dušik; 14. hrib pri Splitu; 17. pripadnik azijske vere; 18. isti; 21. barva karte; 22. športni antuzijast; 25. kombinat za proizvodnjo bakra; 27. izrek pri kvartanju; 28. kopen; 30. postava, telo; 32. ime glavne igralkice (»Dolgo vroče poletje« — fon.); 33. stari Slovani; 35. porcija; 36. vik; 38. afriška dežela; 40. deli hiše; 42. kralj živali; 43. zaimek; 45. tuje moško ime; 47. kratica slovenske letalske družbe; 49. avtomobilska oznaka Peruja.

GOBOV Ante

MARJAN KOLAR

Stvarjenje novega sveta

V začetku je Ljudstvo osvobodilo nebo in zemljo. Zemlja je bila porušena in prazna in tema je bila nad deželo, kajti vojna je uničila še tistih nekaj elektrarn, kar jih je dežela premogla.

In Ljudstvo je reklo: »Bodi elektrika!« in bila je elektrika. In videlo je Ljudstvo, da je elektrika dobra in ločilo je elektriko od petrolejke in elektriko je imenovalo napredek, a petrolejko je imenovalo zaostalost. In bilo je leto prvo.

In reklo je Ljudstvo: »Bodi raztežje med umazanimi in čistimi, med koristnimi in škodljivimi vodami!« Izkopalo je torej Ljudstvo kanale, zgradilo nasipe, reguliralo reke ter priborilo orno zemljo in komunalno urejene parcele. In videlo je Ljudstvo, da je naredilo dobro. In bilo je leto drugo.

In reklo je Ljudstvo: »Zemlja, poženi travo in zelenjavo in rodovitno drevje!« In zgodilo se je tako. Ustanovilo je Ljudstvo zadrage, pognojilo travnike, posejalo polja in zasadilo plantaže. In videlo je Ljudstvo, da je dobro. In bilo je leto tretje.

In reklo je Ljudstvo: »Rodi naj zemlja žive stvari, živino in laznino in ptiče nebeške in ribe!« In zgodilo se je. In zgradilo je Ljudstvo farme in pitališča in mesnice in tovarne ribjih konzerv in ceste med tovarnami in farmami in avtomobile, ki so vozili po cestah. In videlo je, da je dobro, in bilo je leto četrto.

In reklo je Ljudstvo: »Bodo naj luči blizu in daleč, da bodo oznanjale kvaliteto naših izdelkov in da bomo videli, kaj se godi po naših tovarnah in farmah!« In izdelalo je Ljudstvo svetleče reklame na ulicah, ki so hvalile živino in laznino in ptiče nebeške in ribje konzerve. Izdelalo je televizorje ter gledalo v njih svoje delo in sebe. In videlo je, da je dobro, in bilo je leto peto.

In reklo je Ljudstvo: »Naredimo Novega Človeka po naši podobi, ki nam bo enak, ki pa ne bo poznal strahot vojne in muk graditve, le radosti osvobodjenega dela in televizijo!« In zgodilo se je tako. In zgradilo je Ljudstvo

šole in stadione in parke in poslalo je Novega Človeka vanje. Reformiralo je šole, prestavljalo in odstavljalo učitelje in vzgojitelje. In imenovalo je najlepši del svoje dežele Raj. In bilo je dobro, in bilo je leto šesto.

In ni počivalo Ljudstvo leto sedmo, ampak je konferiralo, zborovalo, sprejemalo pravilnike, jih pretresalo in spreminjalo in reformiralo šole — vse za Novega Človeka. In bilo je dobro.

In postavilo je Ljudstvo Novega Človeka v Raj in mu reklo:

»Glej, dajemo ti travo in zelenjavo, tovarne in farme in ptice nebeške in pravilnike. Vse je tvoje, vendar ni povsem tvoje, ker je last nas vseh. Zatorej delaj in se veseli, jej in pij od vsega, toda ne delaj in ne veseli se mimo pravilnikov ter jej in pij po pravilnikih. Beri torej pravilnike in ubogaj njihove zapovedi. Če pa se jih ne boš držal, boš moral oditi iz Raje in v revščini si boš moral v potu svojega obraza služiti vsakdanji kruh.«

»Adijo!« je rekel Novi Človek.

»Kam? Zakaj?« je kriknilo Ljudstvo.

»Drugam. Kaj mi bo Raj, če ne smem ničesar storiti po svoji!« je rekel Novi Človek in odšel v revnejše predele dežele. In ni bilo dobro, in bilo je leto osmo.

In sestajalo se je Ljudstvo in konferiralo, sprejemalo je sklepe, jih razveljavljalo, spreminjalo je pravilnike, vstavljalo nove člene in naposled sklenilo, da bo ustvarilo Novega Človeka. In ni bilo dobro, ker ga je spet ustvarilo po svoji podobi in ga spet zapustilo z goro papirja.

In bilo je leto deveto, deseto in dvajseto.

STORSKI ZELEZAR, Glasilo delovnega kolektiva Železarne Štore — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik prof. Leopold Perc — Uredniški odbor: inž. Janez Barborič, Friderik Jernejšek, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, prof. Perc Leopold, Stane Sotler, inž. Niko Zakonjšek, in Ivan Zmahar — Tiska GP »Celjski tisk« Celje.